

Hodnotící zpráva environmentální výkonnosti na Magistrátu města Ostravy 2022

Zpracoval: Mgr. Markéta Poledníková
specialista životního prostředí II.

Ing. René Bartoš
Vedoucí odboru hospodářské správy

Schválil: ZEMS – Ing. Břetislav Gibas
Tajemník magistrátu
Vedoucí EMS

1.	Hodnocení environmentální výkonnosti.....	3
2.	Organizační plnění pro správné řízení systému environmentálního managementu splňující požadavky normy ČSN EN ISO 14001:2016	4
3.	Cíl č. 1: Zkvalitnění sběru tříděného odpadu v rámci MMO	7
4.	Cíl č. 2: Snížení spotřeby kancelářského papíru v rámci MMO	12
5.	Cíl č. 3: Snižování spotřeby vody a toaletního papíru v rámci MMO	14
6.	Cíl č. 4: Snižování spotřeby elektrické energie, spotřeby tepla a vyhodnocování uhlíkové stopy v rámci MMO	16
7.	Cíl č. 5: Ekologizace provozu osobních vozidel MMO a podpora alternativních způsobů dopravy	21
8.	Cíl č. 6: Podpora a organizace ekologické osvěty, realizace projektů, poskytování dotací	26
9.	Vyhodnocení ročního testu systému environmentálního managementu mezi zaměstnanci MMO	32
10.	Závěr	35

1. Hodnocení environmentální výkonnosti

Systém environmentálního managementu je interpretován jako systematický přístup k ochraně životního prostředí ve všech aspektech činnosti organizace, jako řízení jejího vztahu k životnímu prostředí, přičemž se řadí mezi dobrovolné nástroje. Magistrát města Ostravy (dále jen MMO) se v rámci zmírňování dopadů svých činností na životní prostředí dobrovolně zavázal, že bude konat každodenní provozní činnosti s ohledem na snížení zatížení životního prostředí, neustále aktivně pracuje na dobrém plánování, kontrole nastavení systému a zlepšování.

V rámci nastavení a neustálého zlepšování systému environmentálního managementu jeho vedoucí členové každoročně na svém prosincovém jednání schvalují environmentální cíle pro daný rok na Magistrátu města Ostravy podle ČSN EN ISO 14001.

Hodnoticí zpráva posuzuje informace z roku 2022 a porovnává je s daty získanými v roce předešlém, pro ucelený přehled sledovaných indikátorů jsou uvedeny údaje od roku 2015. Hodnoceny jsou jednotlivé environmentální indikátory, kterými se následně posuzuje úspěšnost naplňování jednotlivých cílů.

Klíčové environmentální indikátory jsou zaměřeny na tyto oblasti:

- spotřeba elektrické energie (kWh)
- spotřeba tepla (GJ)
- spotřeba vody (m³)
- spotřeba kancelářského materiálu – papír (balík)
- spotřeba pohonných hmot (l, m³, kWh) vozidel
- produkce odpadů (t)

Dále se text zabývá zhodnocením jednotlivých konkrétních cílů, k nimž jsou přiřazeny odpovídající environmentální výkonnosti dle příslušné normy a politiky Magistrátu města Ostravy. Celková dostupná data (viz příloha č. 1 tohoto dokumentu) jsou použita pro vytvoření grafů. Příloha č. 1 obsahuje základní vstupní údaje pro hodnocení.

2. Organizační plnění pro správné řízení systému environmentálního managementu splňující požadavky normy ČSN EN ISO 14001:2016

Specifický cíl: Efektivita systému

Systém environmentálního managementu se prokázal jako efektivní a byly zaznamenány změny k lepšímu, ať už v nastavení systému, formou kladných ohlasů ze zjištění při auditech nebo z dotazování zaměstnanců.

Dodržování povinností certifikace a příprava na externí audit EMS

Pro organizační plnění systému environmentálního managementu byly vytvořeny tyto dokumenty:

- Environmentální politika MMO,
- Registr environmentálních aspektů,
- Příručka EMS,
- Environmentální cíle MMO,
- Registr právních požadavků,
- Environmentální hodnocení.

Environmentální politika statutárního města Ostravy se v roce 2022 nezměnila a vedení města stále dodržuje své závazky, a to nejen v oblasti environmentálního managementu.

Historie certifikace EMS

Systém environmentálního managementu byl na vybraných pracovištích Magistrátu města Ostravy zaváděn od konce roku 2015. Po ukončení procesu přípravy byl na konci roku 2016 systém zaveden. V roce 2018 jsme úspěšně prošli certifikací v systému environmentálního managementu dle ČSN EN ISO 14001 a obdrželi certifikát v souladu s akreditací Českého institutu pro akreditaci, o.p.s., který jsme po dobu tří let úspěšně obhájili pod vedením kontrolní společnosti CERT-ACO, s.r.o. V dubnu 2021 skončila jeho platnost a bylo zapotřebí provést recertifikační audit a obhájit certifikaci činnosti, vykonávané statutárním městem v rámci veřejné správy za účelem všestranného rozvoje a poskytování služeb při používání systému environmentálního managementu.

Rada města rozhodla o uzavření Příkazní smlouvy na certifikaci systému environmentálního managementu se společností CERT-ACO, s.r.o. v zastoupení jednatele Ing. Pavla Charváta, která doposud kvalitně dozorovala naši činnost a která se současně prokázala jako cenově výhodná pro provedení recertifikačního auditu a pravidelné dozorové činnosti na Magistrátu města Ostravy. Společnost má zkušenosti s dozorovou činností podobných společností a byla oprávněná provést opakovací audit úřadu v rozsahu odborů a počtu zaměstnanců, zahrnutých v nynější certifikaci. CERT – ACO, s.r.o. má jako jedna z mála společností v zemi potřebnou kvalifikaci pro certifikaci úřadů, dlouhodobé zkušenosti a kladné reference s certifikací pracovišť – například Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, OKD, HBZS, a.s., Toyota Motor Czech spol. s r.o. a mnoha dalších.

Dne 2. června 2021 byla uzavřena Příkazní smlouva a začal nový tříletý cyklus. Recertifikačním – opakovacím auditem v termínu 17., 18., 21. a 22. června 2021 jsme úspěšně prokázali shodu svého systému environmentálního managementu s požadavky normy. Magistrátu města Ostravy byl vydán nový certifikát, platný do dubna 2024. První kontrolní – dozorový audit proběhl 9., 10. a 11. května 2022. Při kontrolním auditu jsme prokázali shodu svého systému managementu s požadavky normy. V průběhu auditu byly u jednotlivých prvků systému managementu a souvisejících dokumentovaných informací identifikovány a předány potenciály ke zlepšení a k dalšímu rozvoji systému managementu, které jsme z velké části zapracovali a řídili se jimi.

Pokračování v certifikaci EMS

Druhý kontrolní – dozorový audit pro ověření platnosti certifikátu dle plnění podmínek normy ČSN EN ISO 14001:2016 pro systém environmentálního managementu se bude konat na přelomu prvního a druhého kvartálu roku 2023. Tento audit ukončí tříletý cyklus, pro další rok bude zapotřebí uzavřít novou smlouvu pro certifikaci.

Vydání cílů na rok 2023

Hlavním požadavkem při vytváření nových cílů bylo udržení a zlepšování nastaveného trendu systému. Vedoucí členové pro EMS a vedoucí odborů průběžně zasílali připomínky k cílům na rok 2023 administrátorovi. Aktualizovaný dokument byl následně doplněn o návrhy změn, schválené vedoucími členy EMS. Cíle pro rok 2023 byly oznámeny všem zaměstnancům prostřednictvím vedoucích odborů, kteří je obdrželi interním sdělením. Byly opět vloženy do vlastní intranetové složky a na doporučení zaměstnanců pro lepší dosažitelnost informací nově vyvěšeny i jako aktualita.

Úkol organizačního cíle byl splněn.

Stanovení návrhu programu interních auditů EMS na rok 2023

Vedoucí členové pro systém environmentálního managementu a interní auditoři EMS schválili v prosinci 2021 „Plán interních auditů na tři roky“. Z daného dokumentu vycházel program interních auditů na rok 2023, který vedoucí schválili na svém jednání v prosinci 2022 dle stanovených cílů EMS. Program byl zpracován na základě požadavků z externích auditů a zjištění z interních auditů, registru aspektů a normy 14001 a naplňuje vybrané body z Příručky EMS MMO. Jedním z hlavních dokumentů pro vypracování Programu interních auditů byla také Kniha neshod za rok 2022. Do knihy byly zaneseny neshody, které byly při interních auditech zjištěny.

Příprava programu auditu opět probíhala ve spolupráci s vedoucím EMS z odboru interního auditu a kontroly a administrátora EMS. Přípravy na audit byly řízeny normou ČSN EN ISO 19011, která je uvedena také v příručce EMS, např. na straně 29. Norma poskytuje návod pro řízení programů auditů a provádění auditů systému managementu jakosti nebo EMS (i k dalšímu širokému okruhu využití). Byly vytvořeny čtyři interní audity, které prověří prvky normy 4 až 10 dle příručky EMS na vybraných odborech a pátý interní audit je auditem kontrolním a prověří dle normy 7.5 dokumentované informace a 8.1 plánování a řízení provozu na odboru ochrany životního prostředí, činnosti zvláštního zástupce EMS a vedení EMS a na odboru hospodářské správy. Interní audity slouží jako systematický, nezávislý, dokumentovaný proces získávání důkazů z auditu a jeho objektivního hodnocení.

Úkol organizačního cíle byl splněn.

Interní auditoři EMS

Při zavádění systému byli z vybraných odborů určeni zaměstnanci, kteří se po vyškolení stali interními auditory EMS pro potřeby Magistrátu města Ostravy. Školení bylo provedeno pro oblast normy ČSN EN ISO 14001:2016 odborníky z organizace CERT Kladno, s.r.o. Pavlem Herinkem a Františkem Saifřtem. Postupně docházelo ke změnám v počtu a zastoupení interních auditorů za vybrané odbory. Školení a připravenost interních auditorů je nyní pod vedením vedoucího EMS z odboru interního auditu a kontroly a administrátora EMS. Noví auditoři jsou pro zaškolení první rok přiřazováni k vyškoleným zaměstnancům na pozici interního auditora EMS. Před samotným auditem jsou všichni auditoři proškoleni a upozorněni na zásady auditů (na osnovu, odkazující na normu ISO 19011 a bod 9.2. příručky MMO, ve kterém jsou audity zmíněny). Auditori obdrží připravené osnovy auditu, odkazy, příslušnou literaturu, zákony a přípravy k auditům. Jako nestranná podpora obou stran se většiny interních auditů účastní administrátor.

Veškeré protokoly i dotazníky z interních auditů v originálech jsou ukládány u administrátora EMS na odboru ochrany životního prostředí, pro všechny zaměstnance MMO jsou uloženy na intranetu.

Aktuální stav interních auditorů je uveden v tabulce 1, noví auditoři jsou označení zkratkou NA. Vedení EMS vyhodnotilo nynější stav auditorů pro rok 2023 jako dostačující.

Tabulka 1: Seznam interních auditorů pro rok 2023

Odbor MMO	Interní auditor
Archiv města Ostravy	Stanislav Špak
Dopravy	Mgr. Ing. Tomáš Kondělka (NA)
Financí a rozpočtu	Ing. David Wegiel
Interního auditu a kontroly	Ing. Karla Hellebrandová
	Ing. Nikol Poštulková
	Ing. Petra Holešová
Investiční	Ing. Dalibor Kanclíř
Kancelář primátora	Bc. Jiří Ryška
Legislativní a právní	Hana Kaňoková
Ochrany životního prostředí	Ing. Ivana Fatková
Strategického rozvoje	Ing. Magda Vrbová, Ph.D. (NA)
Odbor územního plánování a stavebního řádu	Mgr. Jan Kubný
Veřejných zakázek	Ing. Pavla Ciežáková (NA)
Vnitřních věcí	Miroslava Trvajová
Živnostenský úřad	Daniela Janáčková

Vytvoření hodnocení EMS za rok 2021 a prezentace na webových stránkách

Splněním tohoto úkolu v cíli Organizace je vytvoření Hodnoticí zprávy za rok 2021, která je pro zaměstnance MMO zveřejněna na intranetu. Informování veřejnosti o otázkách životního prostředí a o nastavených parametrech provozu MMO probíhá průběžně prostřednictvím webové platformy www.zdravaova.cz. Zde jsou také uveřejněny aktuální informace k systému environmentálního managementu, společně s aktuální Hodnoticí zprávou pod názvem „Informace o realizaci projektu Systém environmentálního řízení“.

Úkol organizačního cíle byl splněn.

Zvýšení zájmu zaměstnanců o EMS a lepší informovanost

Nově nastupující úředníci jsou v rámci povinného týdenního školení – vstupního vzdělávání – proškoleni v základních informacích ke své práci, seznámení s povinnostmi, chodem úřadů a v neposlední řadě také právě v tématice EMS. Pro zaměstnance je dokumentace a potřebné materiály k EMS zveřejněna na intranetu města v sekci systém environmentálního managementu, zařazená v tematických kapitolách, od jeho zavedení a významných informací po vytvořené dokumenty. Dokumenty, aktuálně schválené vedením EMS, jsou zveřejněny v aktualitách na intranetu, o konání například auditů se informuje e mailem nebo interním sdělením, směřovaným na vedoucí odborů.

Splnění úkolu organizačního cíle nelze hodnotit.

3. Cíl č. 1: Zkvalitnění sběru tříděného odpadu v rámci MMO

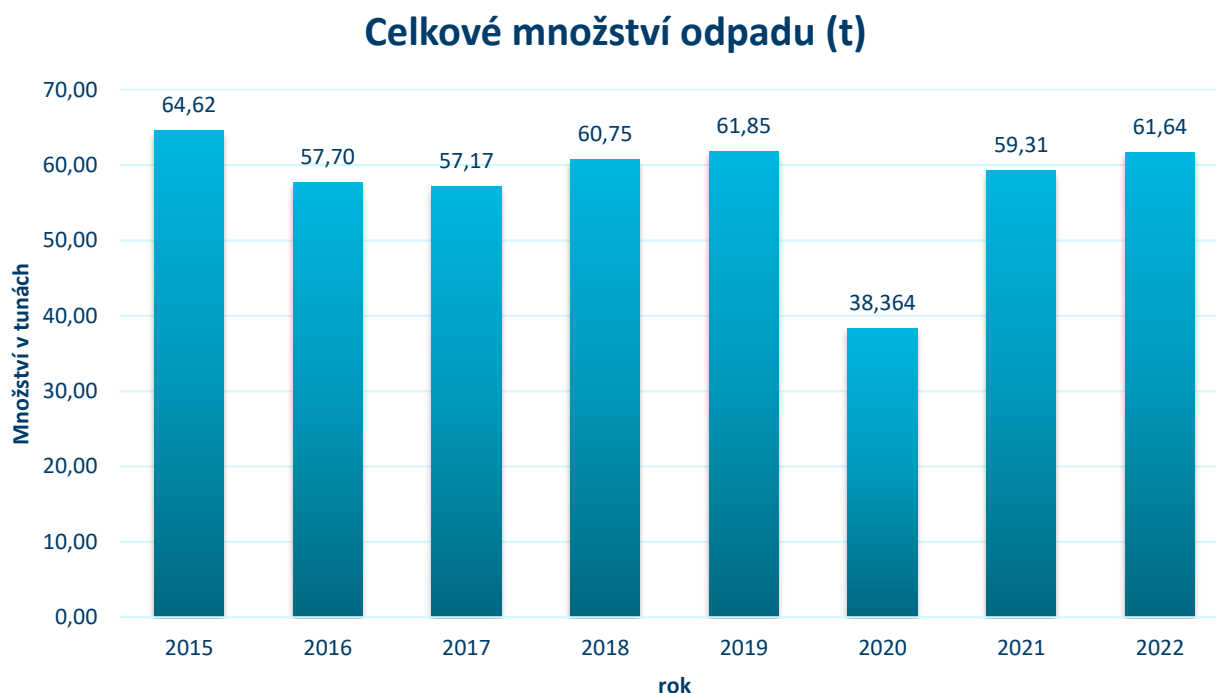
Specifický cíl: Zvýšit podíl objemu tříděného odpadu z celkového objemu odpadu

V loňském roce činil vytríděný odpad přes 18 % z celkového objemu odpadu. Zaměstnanci tento cíl splnili, protože vytrídili o 3 % více z celkového množství odpadu oproti loňskému roku a také vytrídili nejvíce od dob měření, tedy od roku 2015, kdy se vytrídilo 12 % z celkového množství odpadu.

Indikátorem pro plnění tohoto cíle je:

- Celkové množství odpadu v tunách (t)** – viz graf č. 1: Celkové množství odpadu, které v roce 2020 vykazuje značný pokles celkového množství odpadu oproti sledovaným letům, byl zapříčiněn vzniklým opatřením proti šíření nemoci covid-19, kdy bylo v kancelářích méně lidí, mnoho agend probíhalo v režimu home office. Množství odpadu za rok 2021 proto vykazuje značné zvýšení, které není způsobeno změnou chování zaměstnanců či jinou činností, ale pozvolným návratem úřadu do běžného režimu. Pro rok 2022 jsme s vývojem předpokládali, že bude celkové množství odpadu vyšší, jednak z důvodu plného chodu úřadu a také změnou zvyklostí zaměstnanců především ve stravování konzumací donesených a často také balených potravin, naštěstí je toto navýšení oproti minulému roku pouze o zhruba 4 %.

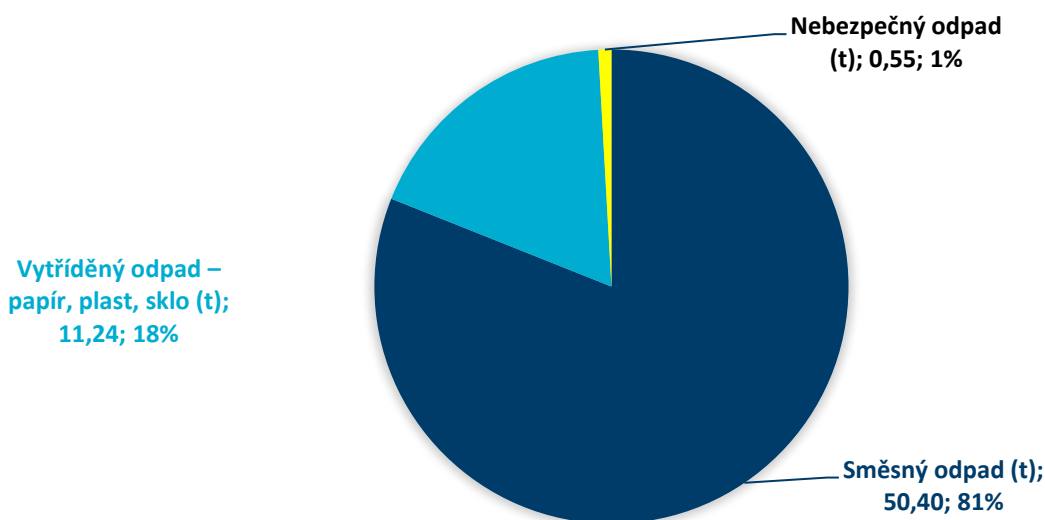
Prvotní zavedení systému vykazuje znatelný rozdíl v poklesu o 7 tun mezi lety 2015 a 2016. Jak již bylo uvedeno, rok 2020 byl nestandardní a zvýšení množství odpadu v roce 2021 a 2022 je návratem k běžnému chodu úřadu.

Graf č. 1: Celkové množství odpadu za roky 2015-2022

- **Směsný odpad (t)** – jediný znatelný rozdíl v poklesu množství směsného odpadu, byl v počátku zavedení systému mezi roky 2015 a 2016 kde došlo k snížení o 7 t, tato hodnota i přes navýšení zaměstnanců byla zachována v letech 2017 a 2018. Směsný odpad v roce 2021 tvořil 85 % z celkového množství odpadu. V roce 2022 jsme měli více vytríděného odpadu a směsného jsme tak měli o 4 % méně, tedy 81 %. Porovnání jednotlivých sledovaných skupin odpadu je patrné z grafu č. 2: **Zastoupení různých druhů odpadů.**

ZASTOUPENÍ RŮZNÝCH DRUHŮ ODPADŮ Z CELKU V %

Graf č. 2: Zastoupení různých druhů odpadu v roce 2022

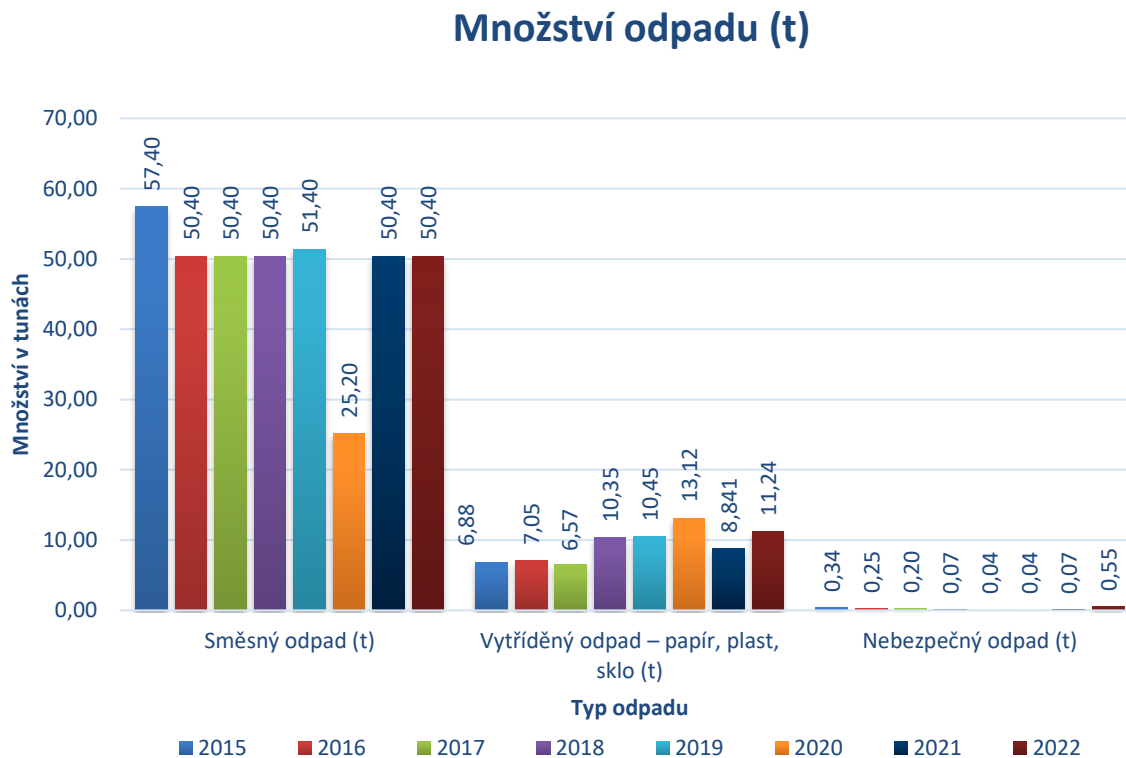
- Vytríděný odpad – papír, plast, sklo (t) – poměr vytríděného odpadu v tunách za rok 2015 byl 10,6 % z celku, od roku 2018 došlo k značnému zvýšení podílu množství separovaného odpadu a bylo vytríděno 17 % z celkového množství odpadů. V roce 2022 zaměstnanci úřadu vytrídili 18 % odpadu z celkového množství.

V rámci sledování tohoto indikátoru je na zaměstnance více apelováno prostřednictvím školení, kde je jim zdůrazňován příkaz tajemníka č. 2/2011. Zaměstnancům jsou také prezentovány výsledky a jsou pro ně vytvořeny materiály ve formě prezentací, jakým způsobem třídit odpad. Na intranetu, v tematické kategorii systému environmentálního managementu, jsou zaměstnancům k dispozici informační materiály s návody na třídění odpadů a také letáčky k vytisknutí.

- Za rok 2022 byl objem 11,24 tun vytríděného odpadu – papíru, plastů a skla a směsného odpadu 50,4 tun odpadu.

Klíčovou hodnotou pro splnění tohoto cíle bylo zvýšení poměru tříděného odpadu oproti roku 2021, což se podařilo.

Celkové porovnání druhů odpadu v jednotlivých letech je zobrazeno v grafu č. 3: **Porovnání množství odpadu za roky 2015-2022.**

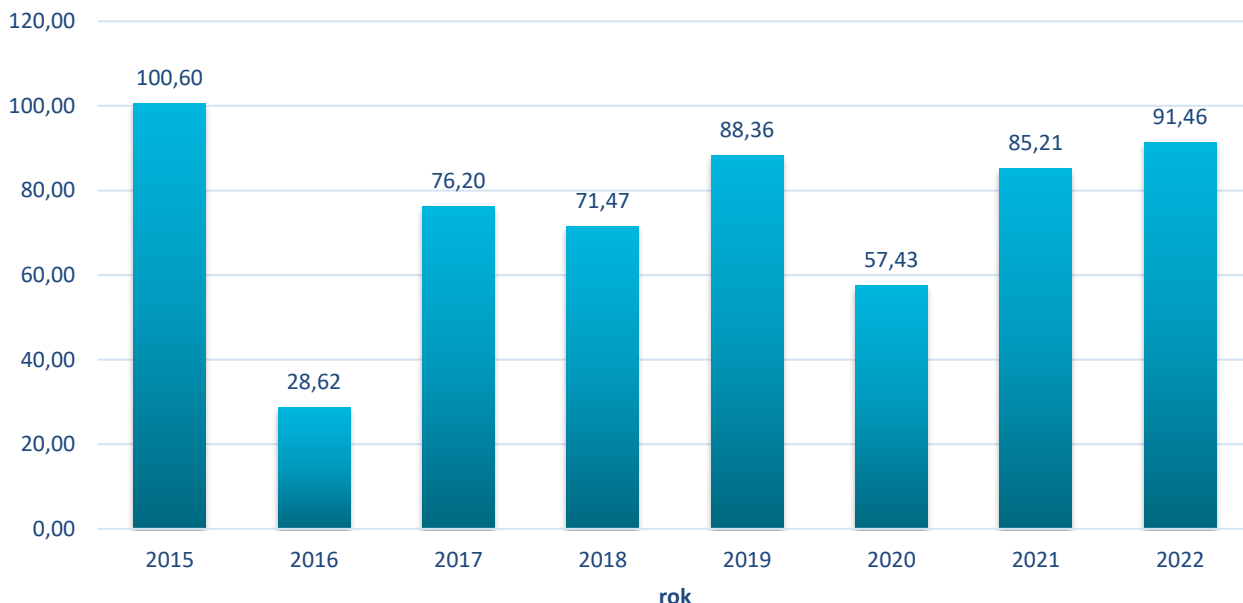

Graf č. 3: Porovnání množství odpadu za roky 2015-2022

Vyhodnocení množství odpadu připadajícího na jednoho zaměstnance je zobrazeno v grafu 4: **Množství odpadu na jednoho zaměstnance**, ovšem tyto údaje nejsou přesným ukazatelem. Hodnoty nelze jednoznačně vyčíslit z důvodu rekonstrukcí a dalších prací v budovách magistrátu, které s sebou nesly výrazné navýšení množství odpadu. Odpad z některých rekonstrukčních prací tak byl započítán do celkového množství odpadu, vyprodukovaného na magistrátu, přičemž ale nepatří mezi odpad, vytvořený zaměstnanci úřadu. V roce 2020 bylo mnoho omezení v chodu úřadu, překážky na straně zaměstnavatele a zaměstnanci, kterým to agenda umožňovala, byli v režimu home office. V roce 2021 byl chod úřadu navrácen do plného režimu, s určitými úpravami, vyplývajícími z opatření proti šíření nemoci covid-19, týkala se však spíše ochranných pomůcek a testování na přítomnost viru, což značně zvýšilo množství odpadu. Rok 2022 také měl svá úskalí, která se projevila na změnách návyků u zaměstnanců. Především se, jak již bylo zmíněno výše snížil počet strážníků v restauračních zařízeních.

Zvýšené množství odpadu v přepočtu na jednoho zaměstnance je vyhodnoceno z celkového množství odpadů 61,641 tun k počtu zaměstnanců (674 osob za rok 2022).

Množství odpadu na 1 zaměstnance (kg)

Graf č. 4: Množství odpadu na 1 zaměstnance

Novinky:

V srpnu byl zaveden pilotní projekt a byla přidána nádoba na bioodpad na levou vrátnici budovy Nové radnice. Umístění nádoby bylo zaměstnanci vítáno, ovšem z hygienických důvodů a také kvůli zabránění invaze hmyzu byla nádoba zrušena a popelnice na bioodpad byla přidána do hnízda na jižním parkovišti MMO. Protože vytríděný bioodpad je svážen společností OZO Ostrava s.r.o. na kompostárnu, zaměstnanci byli poučeni, co do nádob patří a co ne.

BIO ODPAD

Do BIO popelnic patří:

Tráva, listí, spadané ovoce, zelené natě, slupky a zbytky ze zeleniny a ovoce před tepelnou úpravou (slupky i z citrusů, banánů a melounů), zbytky zahradních a pokojových rostlin, zemina z květináčů, skořápky z ořechů, dřevěné piliny, odpad z řezu stromů a keřů (nadrčený či nastříhaný).

Do BIO popelnic nepatří:

Kuchyňský odpad živočišného původu (tuky, zbytky masa, kosti), skořápky z vajíček, plata od vajíček, zbytky vařených jídel – nudle, rýže, zbytky pečiva, sušenky, obilniny, žvýkačky, kapesníčky, papírové kuchyňské utěrky, uhynulá zvířata, kompostovatelné plasty a obaly, biologicky nerozložitelné odpady (plasty, sklo, kamení...), cigaretové nedopalky.

Zároveň na Nové radnici přibýly nádoby na sběr kovů, tedy na plechovky od potravin, obaly od kosmetiky, nápojové plechovky, kovová víčka od jogurtů a další dle označení FE, 4O, AL, 41. Tyto nádoby byly umístěny na levou stranu radnice z čelního pohledu, jsou v přízemí za vrátnicí u výtahů a také v kuchyňce ve třetím patře.

Upravit rozmístění a počet nádob na odpad dle vhodnosti, zjištění z interních auditů a připomínek zaměstnanců

Hospodářská správa zajišťuje doplnění a kontrolu nádob na tříděný odpad ve školících místnostech, společných prostorách, v kuchyňkách a na chodbách, hlídá, zda jsou řádně označeny a v požadovaném počtu. Za třídění odpadů ze zasedacích místností zodpovídají příslušné sekretariáty.

Na základě neshody s rozmístěním a množstvím nádob na tříděný odpad proběhl Interní audit č. 4/2022 – kontrolní audit odboru hospodářské správy, který prokázal shodu s požadavkem na rozmístění a označení nádob.

Interní audity prověřily s kladným výsledkem povědomí a přístup zaměstnanců k EMS a třídění odpadů v návaznosti na Příkaz tajemníka č. 2/2011, který je dodržován. Celkově převládá dobré povědomí a přístup zaměstnanců k EMS. Interní audit 5/2021 prověřoval správné třídění odpadu ve společných prostorách Nové Radnice a ve vybraných kancelářích. Během auditu byly zjištěny neshody s výskytem neoznačených nádob na odpad a absence nádoby na plasty v kuchyňce pro zaměstnance. Vedoucí odboru hospodářské správy byl informován o průběhu auditu a obdržel z interního auditu protokol, následně informoval auditory a administrátora EMS o nápravě. Kontrolní audit uvedených neshod proběhl pod číslem 4/2022 – kontrolní audit odboru hospodářské správy, který prokázal shodu s požadavkem na rozmístění a označení nádob.

Informace zaměstnancům o nové legislativě v odpadovém hospodářství

V rámci odpadové legislativy České republiky také zesílil tlak na prevenci, roste množství vytríděných surovin, zlepšuje se infrastruktura pro nakládání s odpady, zpřísnily se požadavky na skládky a spalovny.

Pomoci se změnou situace má nová odpadová legislativa, která byla schválena v roce 2020 – zákon o odpadech 541/2020, zákon o výrobcích s ukončenou životností 542/2020, změnový zákon 543/2020 a zákon o obalech 545/2020. Konkrétní požadavky obsahují prováděcí vyhlášky, především Vyhláška 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady.

Informace pro zaměstnance byly zveřejněny na intranetu, všeobecné informace ke změně legislativy jsou na webu zdravaova.cz a v systému ASPI.

Na základě těchto změn v legislativě v odpadovém hospodářství bylo zavedeno na MMO třídění bio odpadu rostlinného původu a kovů. Na úřadu tedy nyní třídíme plast, papír, sklo, bio, kovy, drobné elektro, je zde zpětný odběr mobilů, baterií a pořádáme sbírky oblečení, bot, doplňků, bižuterie a dalších věcí ve spolupráci s iniciativou Moment.

4. Cíl č. 2: Snížení spotřeby kancelářského papíru v rámci MMO

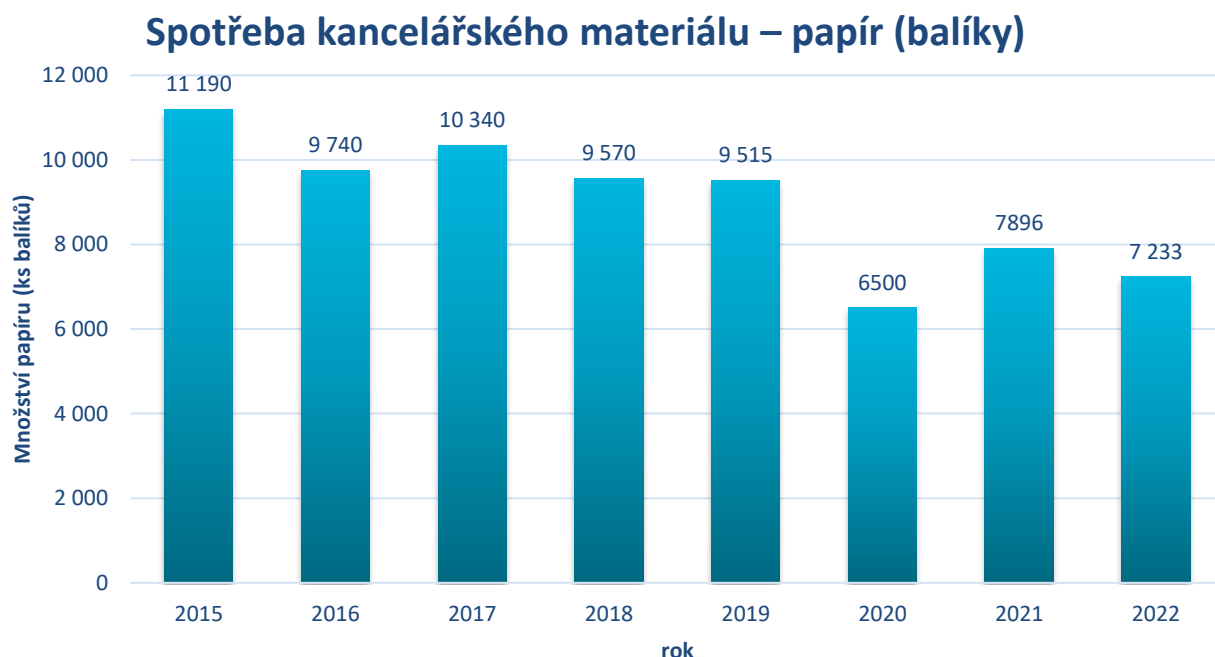
Specifický cíl: Dosáhnout snížení spotřeby kancelářského papíru

Indikátorem pro plnění cíle je:

- Celková spotřeba papíru (balíky) – v grafu č. 5: **Spotřeba kancelářského papíru** a č. 6: **Spotřeba kancelářského papíru na jednoho zaměstnance** jsou zobrazeny údaje za roky 2015 až 2022. V grafu č. 5 se jedná o celkovou spotřebu, kdy množství papíru je řešeno v kusech balíků (ne beden). Graf č. 6: **Spotřeba kancelářského papíru na jednoho zaměstnance**, znázorňuje roční spotřebu množství papíru v balících na jednoho zaměstnance.

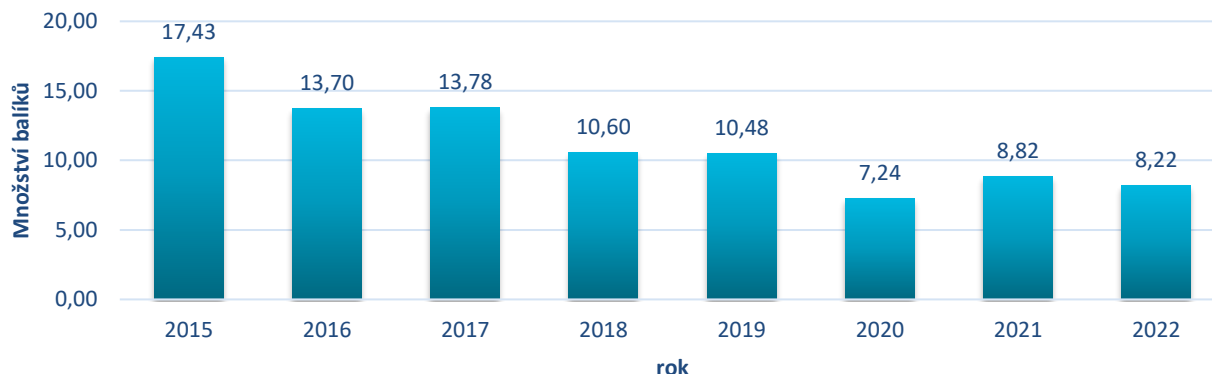
Prvotní změny byly zavedeny v roce 2018 a 2019 ve způsobu oboustranného tisku a hodnoty ukazují, že byly účinné. V dalších letech byl v zaveden systém elektronizace oběhu dokumentů – IS GINIS, kdy se jednotlivé účetní doklady, jež byly doposud v papírové podobě, začaly nahrazovat elektronickou formou. Značnou úsporu přineslo zavedení elektronizace materiálů pro radu města. Tyto projekty mají pozitivní dopad na spotřebu papíru na všech odborech magistrátu.

Z obou grafů níže je patrný vývoj ve snižování spotřeby papíru v činnosti úřadu.

Graf č. 5: Spotřeba kancelářského papíru

Spotřeba papíru (balíků) na 1 zaměstnance

Graf č. 6: Spotřeba kancelářského papíru na jednoho zaměstnance

Při nákupu nových tiskáren dbát na to, aby byly vybaveny funkcí oboustranného tisku

IT oddělení dlouhodobě plní nastavený úkol a to tím, že jsou nakupovány nové tiskárny pouze ty, které jsou vybaveny funkcí oboustranného tisku. Staré tiskárny byly postupně nahrazovány a na úřadu jsou již pouze tiskárny s oboustranným tiskem (mimo dokladové a speciální tiskárny čarového kódu).

Úkol je plněn.

Na zařízeních (kopírky, tiskárny apod.), která umožňují využívat oboustranný černobílý tisk (prioritně přednastaveno) nebo kopírování vždy upřednostňovat takovéto nastavení, případně tisknout dvě stránky textu na jednu stránku papíru

Úkol je plněn.

IS GINIS – pokračování projektu elektronického oběhu dokumentů

V roce 2022 byla na MMO dokončena implementace elektronického oběhu dokumentů (EOD) v systému GINIS, a to v agendě KOF (Kniha odeslaných faktur), byly zahájeny nebo pokračovaly práce na implementaci EOD v dalších agendách (např. v oblasti příjmů a majetku) a dále rada města svým usnesením č. 09054/RM1822/141 ze dne 29. března 2022 schválila úpravu v oblasti tisku dokladů (od 1. ledna 2022 se netisknou doklady o zaúčtování, a to v agendách, kde je plně nastaven elektronický oběh dokumentů), tímto došlo k úspoře kancelářského papíru a toneru.

Úkol je plněn.

Shrnutí zavedených opatření ke snižování spotřeby papíru:

- Při nákupu nových tiskáren je dbáno, aby splňovaly funkci oboustranného tisku.
- Na kopírkách a tiskárnách je prioritně přednastaven oboustranný ekonomický černobílý tisk.
- V e-mailové komunikaci byla k podpisům v Outlooku zavedena povinná informace „Zvažte, zda je nutno tuto zprávu tisknout!!! Šetřeme naše životní prostředí!!!“.
- Preference elektronických dokumentů.
- IS GINIS – projekt elektronického oběhu dokumentů.
- Materiály pro radu města v elektronické podobě.

Tato opatření také souvisí s opatřením předcházení vzniku odpadů.

5. Cíl č. 3: Snižování spotřeby vody a toaletního papíru v rámci MMO

Specifický cíl: Dosáhnout snížení spotřeby vody

Indikátorem pro plnění cíle je:

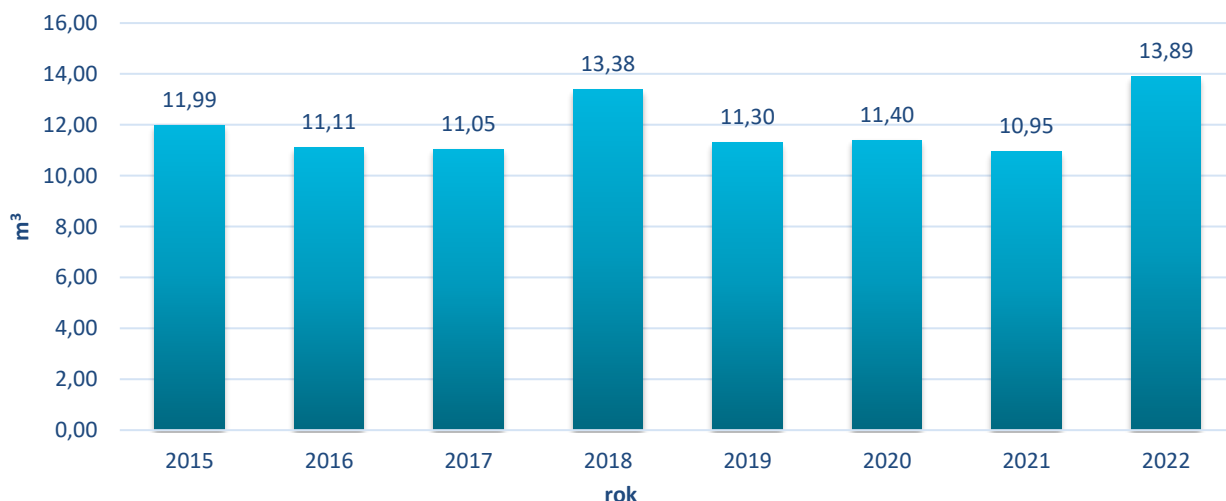
- Spotřeba vody v m³ na osobu – graf č. 7: **Spotřeba vody na 1 zaměstnance** za období 2015 až 2022 zobrazuje vývoj ve spotřebě vody na MMO.

V roce 2022 byla spotřeba vody na jednoho zaměstnance oproti roku 2021 zvýšená o 2.940 litrů. Spotřeba vody byla vyhodnocená pro 674 zaměstnanců. Cíl nebyl splněn, došlo k navýšení spotřeby vody na osobu o 26 %.

Přepočet spotřeby vody na zaměstnance je zavádějící informací, protože do celkového počtu spotřeby se také započítávají opravy, rekonstrukce, spotřeba vody veřejností a další činnosti úřadu, které nemají vliv na spotřebu jednoho zaměstnance.

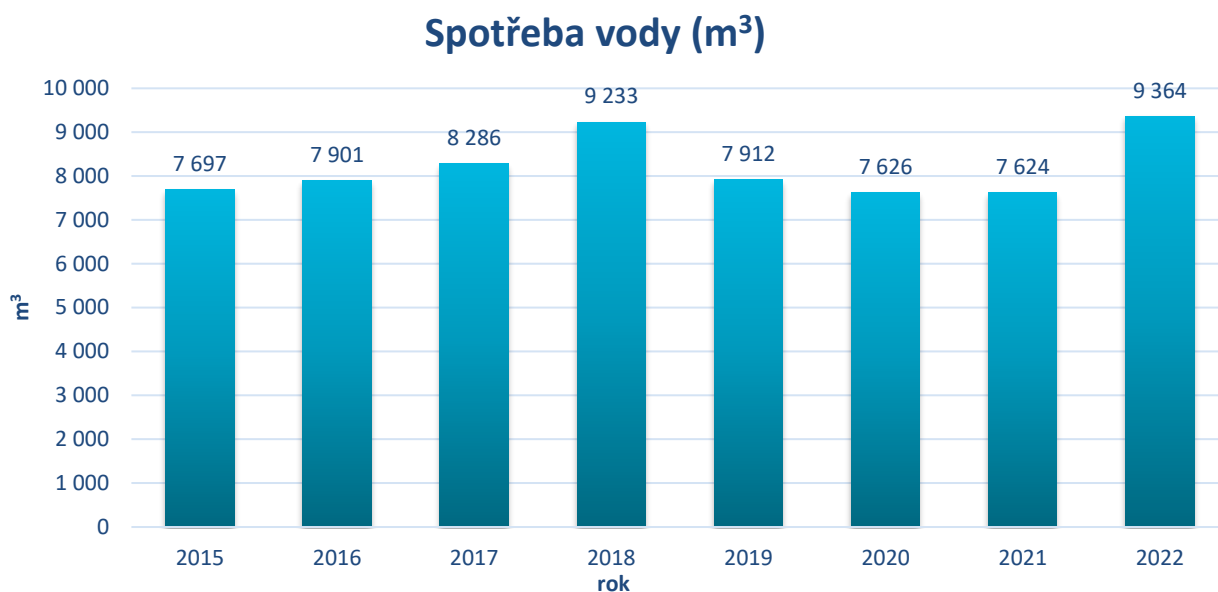
Magistrát má zavedená opatření vedoucí ke snížené spotřebě vody a vedení úřadu tento cíl cílevědomě plní. Je investováno do moderních technologií, systému pro úsporné splachování na WC, výměny pákových baterií a instalace perlátorů, přičemž tato opatření vedou k úspoře vody. Zaměstnanci jsou na školeních, na intranetu v sekci systému environmentálního managementu a také na webu zdravaova.cz informování o úsporách vody a o opatřeních vedoucích ke snížení její spotřeby.

Spotřeba vody na 1 zaměstnance (m³)

Graf č. 7: Spotřeba vody na jednoho zaměstnance

Graf č. 8: **Celková spotřeba vody** ukazuje, že výrazné zvýšení nastalo ve sledovaných letech v roce 2018 a to z důvodu rekonstrukce budovy magistrátu, hodnoty jsou tedy ovlivněny činností, která není spjatá s nastaveným opatřením a přímou spotřebou vody zaměstnanci. V roce 2022 došlo opět k výraznému zvýšení spotřeby vody na 9 364 m³ a spotřeba vody tak byla nejvyšší za sledované roky. Nízká spotřeba vody v roce 2021 byla docílena pouze tím, že plánované opravy z finančních důvodů neproběhly a byly přesunuty na rok 2022.

Graf č. 8: Spotřeba vody

Níže uvedené dílčí úkoly jsou dalším opatřením, které vede ke snížení spotřeby (s negativním dopadem na životní prostředí) pro potřeby zaměstnanců.

Instalovat systém úsporného splachování na WC (dělená splachovadla)

Systém úsporného splachování je instalován průběžně, při rekonstrukci celé místnosti WC, nebo při poruše zařízení. Plánované rekonstrukce v 2021 byly z důvodu finančních úspor omezeny a celkové rekonstrukce místností proběhly v roce 2022, přičemž bylo zmodernizováno více než dvacet místností.

Instalování zásobníků na toaletní papír přímo do kabin WC zaměstnanců

Zásobníky na toaletní papír jsou instalovány na toalety zaměstnanců dle rekonstrukčních prací. V roce 2020 bylo nainstalováno dvacet zásobníků na toaletní papír především do rekonstruovaných toalet v levém křídle vrátnice. Průběžně, dle jednotlivých instalatérských rekonstrukcí, budou zásobníky na toaletní papír nainstalovány ve všech kabinkách pro zaměstnance. Zaměstnanci si tedy z rolí odebrali jen množství, potřebné k osobní hygieně, bez nutnosti brát s sebou do kabin „rezervu“. V rámci interních auditů, ale nad rámec zaměření příslušných auditů bylo zjištěno, že opatření je zaměstnanci vnímáno velmi kladně, ovšem především z důvodu pohodlí. Na toaletách pro veřejnost dané opatření nevedlo k úspoře.

V roce 2021 nedošlo k plánovaným rekonstrukcím, byly provedeny v roce 2022 v rámci II. etapy, kdy bylo rekonstruováno zhruba dvacet místností, ve kterých došlo k instalaci zásobníků na toaletní papír do kabin WC zaměstnanců.

Postupně instalovat pákové baterie, tam kde nejsou, i perlátory

Instalatérské práce jsou vykonávány v průběhu roku i mimo plánované rekonstrukce a dle potřeby obnovy jsou vyměňovány pákové baterie pro úsporu vody. Perlátory, které slouží k úspoře vody zvýšením jejího objemu přimícháním vzduchových bublin, jsou již součástí všech vodovodních baterií. V roce 2022 bylo vyměněno zhruba 10 % kohoutkových baterií za pákové v rekonstruovaných kancelářích zaměstnanců nebo při poruše baterie.

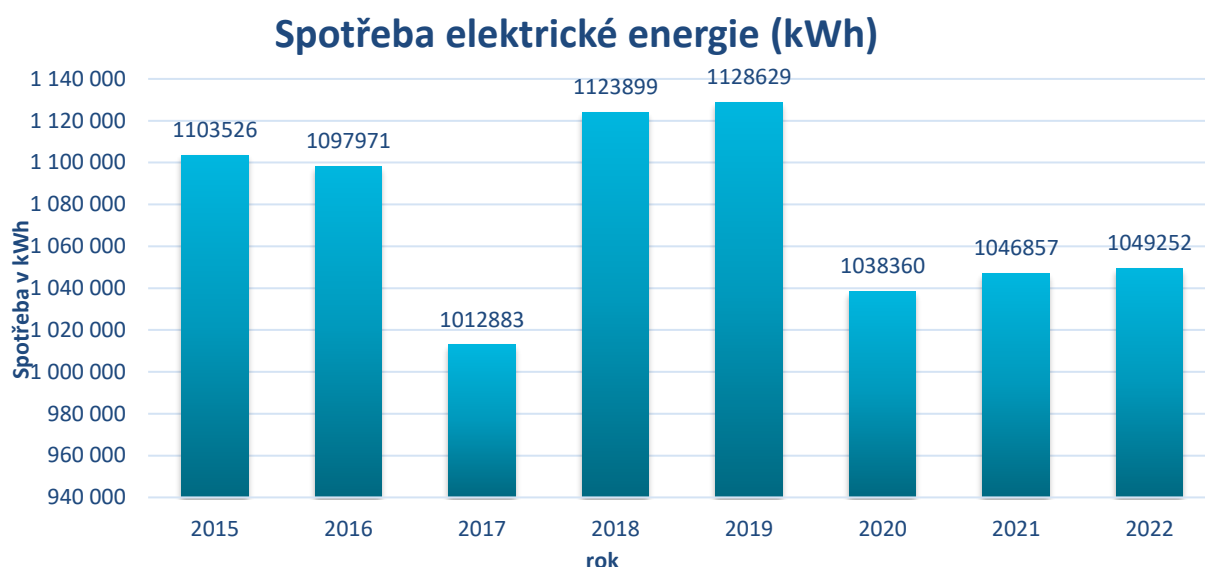
Za dobu měření byla v roce 2021 evidována nejnižší celková spotřeba vody a v roce 2022 nevyšší spotřeba vody, především z důvodu přesunu plánovaných rekonstrukcí a další činností na rok 2022.

6. Cíl č. 4: Snižování spotřeby elektrické energie, spotřeby tepla a vyhodnocování uhlíkové stopy v rámci MMO

Specifický cíl: Dosáhnout snížení spotřeby elektrické energie a tepla

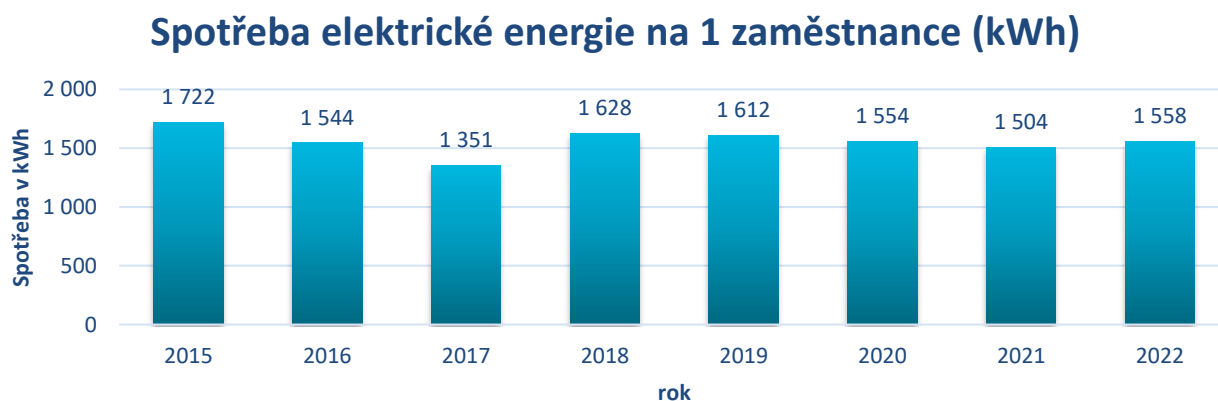
Snižování spotřeby elektrické energie v rámci MMO

- Spotřeba elektřiny v kWh – graf č. 9: Spotřeba elektrické energie za roky 2015 až 2022. V roce 2022 došlo minimálnímu k nárůstu spotřeby energie oproti roku 2021 ani ne o 1 % (0,2 %), oproti výchozímu roku 2015 jsme spotřebu snížili o 5 %.

Graf č. 9: Spotřeba elektrické energie

- Spotřeba elektrické energie přepočítaná na jednoho zaměstnance – viz graf č. 10: **Spotřeba elektrické energie na jednoho zaměstnance** se zvýšila oproti roku 2021 o 54 kWh, tedy o 3,5 %, oproti výchozímu roku 2015 se docílilo snížení o 9,5 %.

Graf č. 10: Spotřeba elektrické energie na jednoho zaměstnance

V roce 2019 byly pro budovu instalovány nové měřiče, spotřeba je tedy určena přesněji, než v minulých letech a nynější zlepšování ve snížení spotřeby elektrické energie je následkem zavedených opatření. Rok 2021 vykazuje snížení, přestože byly hodnoty kWh za rok 2020 nižší. Ovšem tento rok byl specifický v různých opatřeních proti šíření koronaviru a značné snížení spotřeby nebylo za běžného chodu úřadu. Rok 2022 byl rozhodující a ukázalo se, že nastavená opatření vedou ke snížení spotřeby elektrické energie.

Každý rok je také jiný v nutné spotřebě elektrické energie nejen pro pohodlí zaměstnanců. Musíme tedy vzít v potaz délku topné sezóny, potřebu klimatizování místností a sluneční dny z důvodu svícení v kancelářích.

Hlavní změnou ve spotřebě elektrické energie oproti počátku měření, je také preference aut na eklektický pohon. Přesto vykazujeme snížení spotřeby.

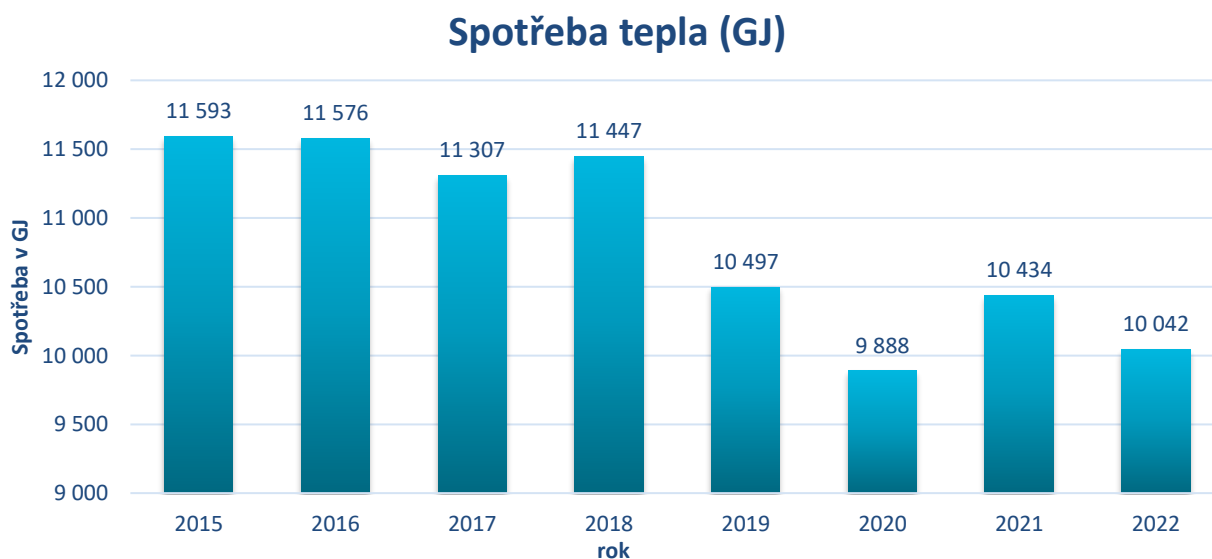
Snižování spotřeby tepla v rámci MMO

Budova Nové radnice v roce 2022 pomyslně oslavila 92 let. Radnice však není jenom úřad, je významnou kulturní památkou. Lidé navštěvují budovu za vzděláním v rámci různých konferencí či seminářů, kulturního vyžití při rozličných koncertech před budovou radnice či v rámci výstav ve foyer budovy. Opomenout nelze ani historický kontext, návštěvníci směřují do reprezentativních prostor sálů rady či zastupitelstva při oblíbených dnech otevřených dveří. Magistrát hojně navštěvují i turisté, jejichž cílem je pohlédnout na město z vyhlídky radniční věže.

Budova prošla v roce 2018 a 2019 rekonstrukcí, kdy došlo k výměně původních oken za nová. Vzhledově splňují nová okna požadavky památkářů, přesto jsou vyrobena novými technologiemi s vysokou izolační schopností. Na dalších rekonstrukcích se postupně pracuje, ale stále ještě zbývá velká část oken původních, které budově způsobují značné tepelné ztráty. Po jejich instalaci do celé budovy předpokládáme další pokles tepelných ztrát a tím i spotřeby tepelné energie, tak, aby byly dodrženy podmínky na pracovištích dle příslušných norem.

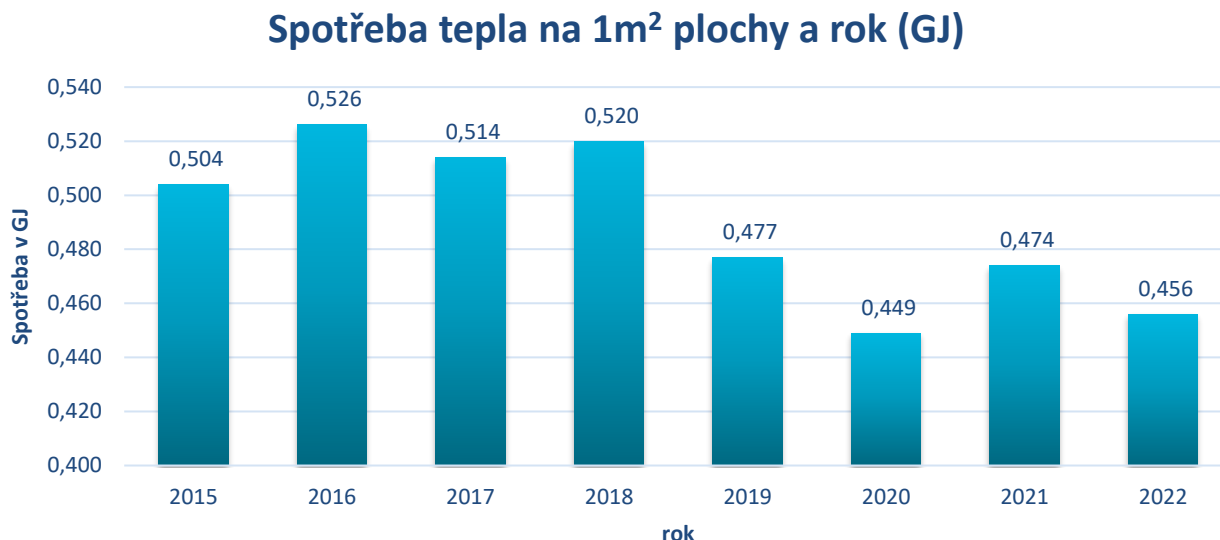
Při vyhodnocení za sledované období bylo snížení spotřeby tepla po rekonstrukci oken výrazné. Spotřeba tepla se odvíjí od venkovní teploty a požadavku systému tepelné soustavy v souvislosti s komfortem zaměstnanců.

Jak ukazuje graf č. 11: **Spotřeba tepla**, v roce 2022 došlo k meziroční úspoře spotřeby tepelné energie oproti minulému roku 2021 o 392 GJ. Výrazné snížení spotřeby je z grafu zřejmé po rekonstrukci oken.

Graf č. 11: Spotřeba tepla (GJ)

Po omezeních v uplynulých letech již režim zaměstnanců v roce 2022 přešel do normálu, ovšem přišla jiná omezení, a to ve snížení minimálních teplot vytápění v kancelářích a na chodbách. Vývoj ve spotřebě vytápění vyobrazuje graf č. 12: **Spotřeba tepla na m² plochy**.

Graf č. 12: Spotřeba tepla na 1m² plochy za rok (GJ)

Umístění čidel na světlo do předsíněk na WC

Při rekonstrukcích jsou do předsíněk na WC instalována pohybová čidla, která se vzhledem k principu fungování hodí do prostor, ve kterých se zaměstnanci zdržují krátkou dobu, případně jimi jen prochází. Použití tohoto způsobu rozsvícení je velkým přínosem pro pohodlí zaměstnanců a také se nezůstává v místnosti svítit, když to není zapotřebí.

Dle interních auditů a šetření mezi zaměstnanci je toto opatření velmi žádoucí. Zaměstnanci projevují zájem o rozšíření čidel pro rozsvícení světla na další místa, např. na chodby. Testování už v minulosti proběhlo a tato čidla nebyla dostačující pro dlouhé chodby, protože čidla jsou umístěna na počátek chodeb. K brzkému zhasnutí světel došlo v případě zdržení osoby na chodbě a není tedy odhadnutelné, jak dlouhou dobu svitu nastavit.

Sledování uhlíkové stopy úřadu MMO

Vyhodnocení uhlíkové stopy MMO probíhá kontinuálně a zpracování probíhá také pro podobně zaměřené agendy. Patří mezi ně inventarizace uhlíkové stopy celého města Ostravy v rámci jeho působení v Paktu starostů a primátorů a také prokazování dosažených cílů a přínosů v oblasti úspory emisí CO₂ v rámci naplňování Akčního plánu udržitelné energetiky města Ostravy.

V letech 2021/2022 proběhlo zpracování aktualizace Akčního plánu udržitelné energetiky a klimatu (SECAP 2030) a všech souvisejících podpůrných materiálů potřebných k jeho přijetí orgány města a Paktem starostů a primátorů. Jednou z příloh SECAP (2030) je „Zpráva o inventarizaci skleníkových plynů a protokol uhlíkové stopy úřadu Magistrátu města Ostravy za roky 2019 a 2020“.

Zastupitelstvo města Ostravy na svém zasedání v únoru 2022 schválilo přijetí závazku města snížit o 55 procent produkci oxidu uhličitého k roku 2030, a to ve vztahu k roku 2000. Současně schválilo Akční plán udržitelné energetiky a klimatu SECAP (2030), kterým je způsob realizace závazku dokladován.

Vyhodnocení uhlíkové stopy je za předešlé období. Uhlíková stopa úřadu je měřítkem v množství skleníkových plynů v rámci dopadu na životní prostředí způsobená činností zaměstnanců, vyjadřuje se v ekvivalentech oxidu uhličitého (CO₂), udává se v hmotnostních jednotkách – kilogramech a tunách. Uhlíková stopa je tedy množství oxidu uhličitého a ostatních skleníkových plynů, uvolněné během životního cyklu produktu, který používáme, poskytnutím služby, dopravou, a podobně.

Protokol o skleníkových plynech dělí uhlíkovou stopu na tři kategorie:

Emise kategorie 1 (Scope 1) jsou přímé emise, které podnik přímo kontroluje, např. auta vlastněná úřadem.

Emise kategorie 2 (Scope 2) nepřímé z energie, jsou emise spojené se spotřebou nakupované energie, které nevznikají přímo v podniku, ale jsou důsledkem jeho aktivity.

Emise kategorie 3 (Scope 3) další nepřímé jsou emise, které vznikají jako následek aktivit podniku, které vnikají ze zdrojů nekontrolovaných daným podnikem a nespádají do Scope 2. Např.: služební cesty prostředkem, který podnik nevlastní, ukládání odpadu na skládku a další.

Výpočet proběhl metodou GHG Protokolu, tedy světově nejpoužívanějším přístupem k vykazování emisí skleníkových plynů. Jak je uvedeno, úřad vyprodukoval 2 376,84 tun CO₂ za rok 2020 a vykazujeme snížení oproti měřenému roku 2015.

Popis vývoje emisí od výchozího roku

Tabulka 2: Změna emisí 2015-2020

Indikátor	Jednotka	2015	2018	2019	2020	2015/2018	2019/2020
Celková uhlíková stopa	t CO ₂ ekv.	3 108,5	2 620,8	2 776,28	2 376,84	-15,69 %	-14,39 %
Uhlíková stopa (S1+S2)	t CO ₂ ekv.	2 627,0	1 754,4	1 933,81	1 715,76	-33,22 %	-11,28 %
Scope 1	t CO ₂ ekv.	165,3	128,4	124,57	77,70	-22,32 %	-39,49 %
Scope 2	t CO ₂ ekv.	2 461,7	1 626,0	1 809,24	1 638,01	-33,95 %	- 9,46 %
Scope 3	t CO ₂ ekv.	481,5	866,4	842,47	661,07	79,94 %	-21,53 %

Při nákupu výpočetní techniky a dalších elektrospotřebičů dbát na jejich energetickou úspornost a řídit se energetickým štítkem

Při nákupu nové techniky je dbáno na výběr zařízení s nižší spotřebou, např. modernější počítače a monitory. Někteří zaměstnanci mají k pracovní činnosti místo stolního počítače notebooky, které mají nižší spotřebu. V budově jsou měněny klasické žárovky za led žárovky, v předsíňkách toalet jsou průběžně instalována pohybová čidla a na chodbách stmívací čidla. Významně by se na spotřebě energie podepsala také výměna dnes již překonaných trubicových zářivkových svítidel v kancelářích a na chodbách. Předpokládá se, že po ukončení rekonstrukcí a modernizaci elektrických zařízení spotřeba energie dále klesne.

Zpracování informačních materiálů pro zaměstnance o dosažených energetických úsporách

Osvěta a informovanost zaměstnanců a veřejnosti o dosažených úsporách byla komunikována prostřednictvím oficiálního specializovaných webů města Ostravy fajnova.cz a zdravaova.cz, které informují o strategickém plánu Ostravy, seznamuje všechny, kteří ve městě žijí, studují a pracují s jeho tvorbou i úsilím o rozvoj města, věnuje se strategickým projektům i strategickým dokumentům města. Druhý zmíněný web se komplexně věnuje problematice životního prostředí.

Na těchto webových stránkách byl v roce 2022 zveřejněn závazek města snížit o 55 procent produkci oxidu uhličitého k roku 2030 a zároveň byl zveřejněn schválený Akční plán udržitelné energetiky a klimatu SECAP (2030) včetně jeho přílohy Úplná monitorovací zpráva k SECAP (2030) a přílohy Uhlíková stopa Magistrátu města Ostravy za roky 2019 a 2020 – inventarizace skleníkových plynů. Tyto dokumenty shrnují dosavadní vývoj v oblasti úspor produkce CO₂ v rámci vyhodnocení prostřednictvím emisních inventur Akčního plánu udržitelné energetiky.

Pokračování projektu na snížení spotřeby tepla – úprava měření a regulace vytápění Nové Radnice

Každá kancelář a místnost v rámci budovy umožňuje individuální nastavení úrovně teploty, u některých i chlazení prostřednictvím klimatizace. Soustava také optimálně reaguje například na tepelné zisky osluněním. Vytápění tak může být v některých místnostech sníženo, tedy do radiátoru je pouštěná voda o nižším stupni teploty, nebo může být vytápění zcela vypnuto, zatímco na neosluněných stranách budovy se stále vytápí.

Regulace je řízená chytrou centrální jednotkou, která pomocí čidel reaguje s každou místností a umožňuje tak flexibilní regulaci. Regulace teploty srovnává skutečnou teplotu v místnosti s požadovanou teplotou a podle potřeby ohlašuje řídicí jednotce, zda je nutno zvýšit nebo snížit topný výkon. Díky tomu regulátory teploty dodržují stálou teplotu v nastaveném čase a maximálně úsporný provoz.

V kancelářích, vybavených klimatizací, si do jisté míry mohou teplotu v místnosti nastavovat zaměstnanci. Pokud systém vyhodnotí nevhodně nastavenou klimatizaci, je zbytečně vysoký odběr energie např. dlouhodobým klimatizováním místnosti, odběr po skončení pracovní doby a podobně ukončen.

7. Cíl č. 5: Ekologizace provozu osobních vozidel MMO a podpora alternativních způsobů dopravy

Specifický cíl: Snížení vyprodukovaných emisí z provozu vozidel MMO

Indikátorem pro plnění tohoto cíle je:

- Celková spotřeba PHM – viz graf č. 13: **Spotřeba PHM – vozidla**, je porovnávána spotřeba PHM v litrech za rok 2015 až 2022 za vozidla s pohonem benzínu, nafty a v přepočtech CNG na litry. Spotřeba vozidel se odvíjí od najetých kilometrů.

Oproti loňskému roku se zvýšila spotřeba PHM o 1 075 litrů, což je zapříčiněno vyšším počtem najetých kilometrů, a to o 21 858 km (km počítány bez započtení nájezdu elektrovozidel). Hodnoty uvedené v grafu jsou celkové spotřeby pohonných hmot – nafta, benzín a CNG v litrech za sledované roky.

Graf č. 13: Celková spotřeba PHM

- Více vypovídající snížení spotřeby PHM je patrné z grafu č. 14 - **Průměrná spotřeba PHM** v litrech na 100 ujetých kilometrů, která se oproti minulým letům snížila o půl litru. Tato hodnota ukazuje, kolik pohonných hmot auto spotřebuje na určitou vzdálenost. Čím nižší je průměrná spotřeba, tím více na jednu nádrž auto ujede, což přináší úsporu za naftu, benzín nebo v přepočtu CNG. Aby byly náklady za provoz vozidla co nejnižší, je tedy žádoucí, aby jeho průměrná spotřeba nebyla příliš vysoká.

Průměrná spotřeba PHM na 100 km/l

Graf č. 14: Průměrná spotřeba PHM

Průběžná obnova stávajícího vozového parku pořízením vozidel na alternativní pohon

Vozový park Magistrátu města Ostravy měl v roce 2022 dvacet pět vozidel. Oproti loňskému roku snížil o jedno naftové vozidlo, protože jeho cílem je snížit počet především naftových vozů a pořídit za ně vozidla s nižšími emisemi. Hlavní reorganizace vozového parku byla v roce 2018 po pořízení elektromobilů, kdy čítal vozový park 18 naftových vozů, devět benzínových, dva vozy CNG a čtyři elektro vozy. Ročně jsme snižovali, jak počet naftových vozidel, tak celkový počet vozů. Nyní má magistrát v užívání devět naftových vozů, sedm aut s benzínovými motory, z toho jeden typu plugin-hybrid, čtyři na CNG a čtyři elektromobily. V roce 2022 magistrát nepořídil žádné vozidlo. Ve veřejné zakázce byla pouze vysoutěžena dvě vozidla na PHEV pohon. Dodána budou v roce 2023.

Dílčí úkol, pro splnění tohoto cíle, obnova stávajícího vozového parku, je plněn.

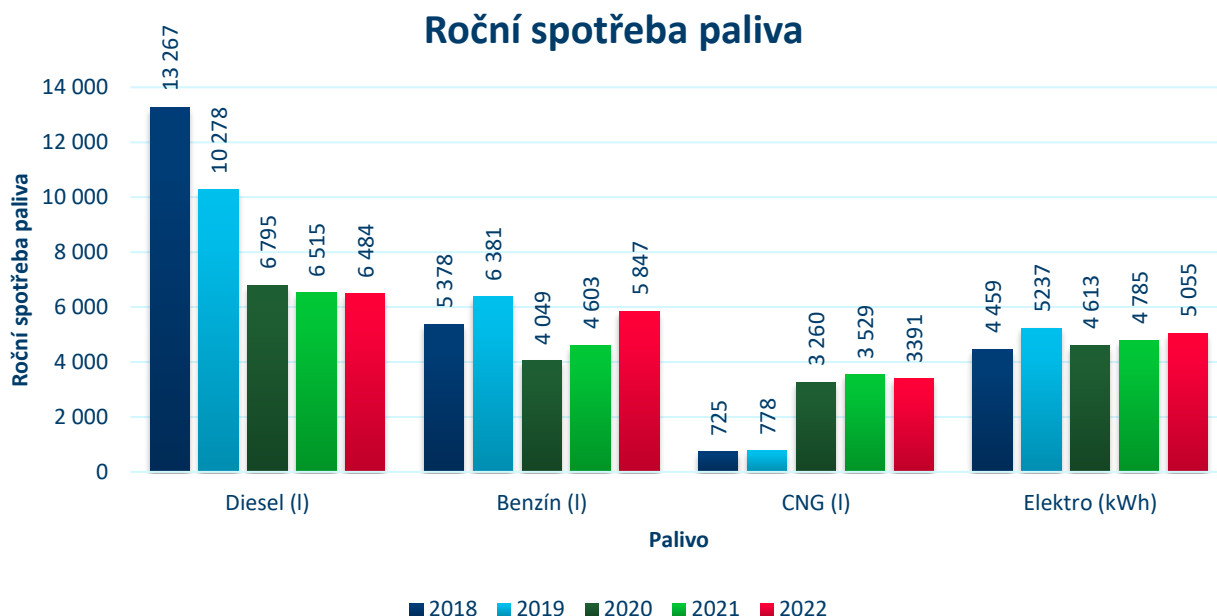
Tabulka 3: Rozdělení spotřeby, průměrné spotřeby a najetých kilometrů podle typu paliva

	Celková spotřeba		Průměrná spotřeba	Najetých kilometrů
Nafta	6 484 l		ø 11,0	59 150
Benzín	5 847 l		ø 6,4	90 743
CNG	2 329 kg	3 261 l	ø 7,9	43 110
	130 l			
Elektřina	5 055 kWh		ø 15,1	33 474

U benzínových vozů byla spotřeba 7,08 za rok 2020, v roce 2021 byla průměrná spotřeba nižší, a to 6,99, za rok 2022 byla 6,4 litrů na 100 kilometrů. Průměrná spotřeba vozů na CNG stoupá, v roce měly 2020 spotřebu 7,67, v roce 2021 7,77 a za rok 2022 7,9 litrů.

Průměrná spotřeba u naftových vozů je vysoká z důvodu velké spotřeby odtahového vozidla, které disponuje vysokou stabilitou a tažnou silou s natankováním za rok 2022 2 603 litrů a průměrnou roční spotřebou 35,2 litrů na 100 kilometrů. Vysoká spotřeba vozidla není jen při spotřebě na ujetý kilometr, je také navýšená při samotné odtahové činnosti, která je variabilní dle hmotnosti odtahovaného nákladu (auta). V roce 2022 bylo tímto vozidlem provedeno 581 zpoplatněných odtahů a 239 výjezdů a odtahů bez poplatku (veřejný zájem, marné výjezdy a odtahy pro MMO, MPO).

Z důvodu pořízení elektromobilů v roce 2018 je uvedená roční spotřeba dieselu, benzínu, CNG a elektrické energie – viz graf č. 15: **Rozdělená roční spotřeba PHM**, znázorňuje čerpané pohonné hmoty v letech 2018 až 2022. Opět je nejvíce využívaným palivem nafta, ale oproti roku 2018 jsme snížili spotřebu nafty o více než polovinu. V roce 2022 bylo natankováno 6 484 litrů nafty, 5 847 litrů benzínu, 3 391 litrů do aut pohonem na CNG a 5 055 kWh.

Graf č. 15: Rozdělená roční spotřeba PHM

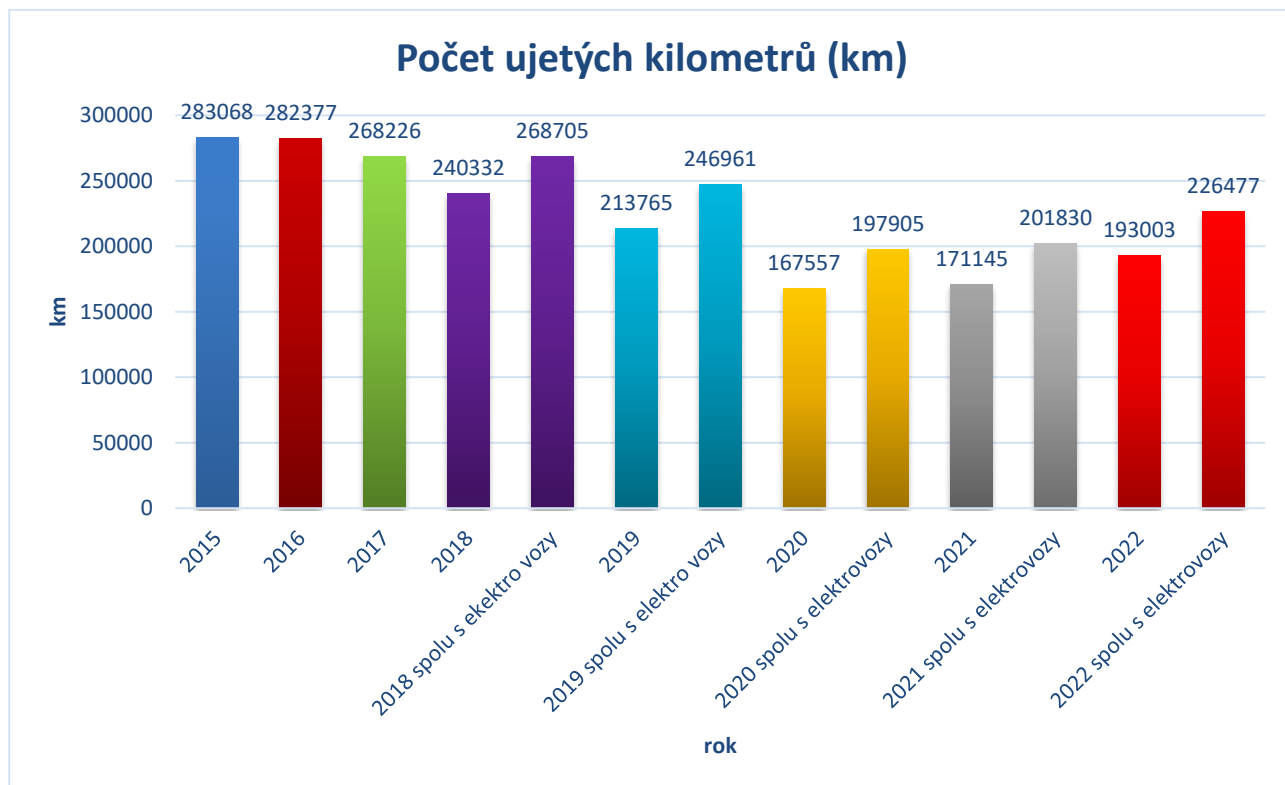
- Poměr ujetých kilometrů na alternativní pohon vs. na běžné palivo – vzhledem k tomu, že v posuzovaném období do roku 2018 nebyl pořízen automobil na alternativní pohon, je v grafu č. 16: **Počet ujetých kilometrů** uvedena hodnota ujetých kilometrů za roky 2015 až 2022 jen na běžné palivo. V roce 2018 došlo k pořízení vozidel na alternativní pohon, a tak je v grafu č. 16 uvedena hodnota navíc, kdy je zobrazen počet ujetých kilometrů na běžné palivo a poté spolu s najetými kilometry na elektrovozech. V roce 2020 se od počátku sledování najetých kilometrů najelo nejméně, to bylo zapříčiněno omezením výjezdních kontrol, služebních cest a nutnosti preferovat jednání elektronickou cestou. V roce 2021 zaměstnanci v rámci své pracovní činnosti najeli v celkovém součtu 201 830 kilometrů. Chod úřadu se v roce 2022 úplně vrátil k běžnému chodu a celkově se najelo 226 477 kilometrů a oproti minulému roku se najelo více s elektrovozy.

Zvýšit poměr ujetých kilometrů elektrovozy oproti roku 2021

Úkol byl splněn, v roce 2021 se s elektrovozy najelo 30 685 kilometrů, v roce 2022 více, a to 33 474 kilometrů.

Opatřením, účinným pro zvýšení cest vykonaných elektromobily bylo zavedení upraveného systému ISEA na rezervaci referentských vozidel pro zaměstnance, kteří jsou pravidelně proškolení v řízení referentských vozidel a mají sjednanou dohodu s MMO o řízení služebního vozidla. Nyní lze napříč jednotlivými odbory přednostně rezervovat elektromobil.

Vozidla na elektrický pohon jsou součástí cíle pro snížení vyprodukovaných emisí z provozu vozidel MMO. Spotřeba je jednou z několika výhod elektromobilů oproti autům na spalovací motory. Průměrná hodnota spotřeby se pohybuje kolem 15 kWh na 100 km a provozní náklady jsou nízké. Elektromobily svým provozem přímo neprodukují výfukové plyny a napomáhají zmírnit znečišťování ovzduší v dýchací zóně obyvatel města.

Graf č. 16: Počet ujetých kilometrů

Pravidelné proškolení zaměstnanců – Školení energeticky úsporného řízení vozidla – pro řidiče referentských vozidel

Na spotřebě vozidla se může podepsat i styl jízdy řidiče a obecně platí, že pro nízkou spotřebu je ideální co nejplynulejší jízda. Naši řidiči jsou každoročně proškolení prostřednictvím externího učitele autoškoly, součástí školení je výklad, jak používat vůz s ohledem na co nejnížší spotřebu, tzv. ekonomika jízdy, jízda v zimě.

Účast a podpora alternativní dopravy

Magistrát města Ostravy podporuje alternativní formy dopravy do zaměstnání a pracovníkům jsou k dispozici dvě uzamykatelné kolárny a zázemí, včetně sprch. V této věci byl v minulých letech úřad příkladem i obyvatelům Ostravy nabídnutím osvěty o alternativních způsobech dopravy po městě v rámci projektu „Ostravou!!!“. Pravidelně se také připojuje k celorepublikové kampani „Do práce na kole“, především k hlavní, květnové výzvě. Akce se koná s finanční podporou města, které mimo jiné zajišťuje i hlavní ceny pro vítěze jednotlivých soutěžních kategorií. Město také organizuje slavnostní vyhlášení výsledků soutěže.

Ostrava městskou cyklistiku dlouhodobě podporuje a buduje síť cyklostezek na území města, která aktuálně zahrnuje zhruba 273 km cyklistických stezek, pruhů a tras, z toho je více než 113 km vedeno odděleně od motorové dopravy. Snahou města je tuto síť v Ostravě a nejbližším okolí dále rozšiřovat a vzájemně propojovat, aby cyklisté jezdili po bezpečných stezkách, a ne silnicích s hustým automobilovým provozem.

Podle současně platné koncepce rozvoje cyklistické dopravy by mělo být v cílovém stavu ve městě k dispozici více než 416 km cyklistických stezek, pruhů a tras. Nově budované trasy slouží nejen k projížďkám, ale především k podpoře cyklodopravy jakožto zdravé a ekologické formy každodenních přesunů do zaměstnání a dalších aktivit.

Bikesharing

Služba sdílených kol funguje v Ostravě od roku 2018. Od roku 2019 se bikesharing rozšířil z centra města také do dalších městských obvodů a od roku 2021 je k dispozici celoroční provoz na celém území města Ostravy – ve všech 23 obvodech. V období největšího zájmu, od června do září, je v ulicích města služba posílena na minimálně tisícovku sdílených kol a prvních 15 minut výpůjčky je hrazeno městem a pro uživatele je zdarma.

K bikesharingu bylo natočeno Desatero bezpečné jízdy: Dávej bacha!, které zábavnou formou sděluje bezpečnostní pravidla pro jízdu nejen na sdíleném kole.

Sdílené elektrokoloběžky

V Ostravě jsou nově provozovány i elektrokoloběžky. Výpůjčky nejsou dotované, město ale nastavilo s provozovateli podmínky pro jejich provozování. Koloběžky je nutné zaparkovat u stojanů se sdílenými koly.

Kampaň „Dávej Bacha II“, navazuje na předchozí informační akci města na podporu bezpečné jízdy, spolupracuje na ní město Ostrava se společnostmi Nextbike, Bolt, Lime a re.volt. Opět se opírá o „desatero“ jízdy na sdíleném kole a elektrokoloběžce, které bude viditelně umístěno například v aplikaci, potřebné k zapůjčení kola i koloběžky.

8. Cíl č. 6: Podpora a organizace ekologické osvěty, realizace projektů, poskytování dotací

Statutární město Ostrava dlouhodobě podporuje a také organizuje akce zaměřené na ekologickou osvětu. Je naším stálým cílem pokračovat v akcích, které již fungují a operativně reagovat na další aktuální možnosti. Poskytujeme finanční podporu našim organizacím, např. Ostravské městské lesy a zeleň s.r.o., OZO Ostrava s.r.o., Zoologická zahrada a botanický park Ostrava s.r.o. a také ZO ČSOP Nový Jičín – Záchranná stanice v Bartošovicích, které mají konkrétně zaměřené programy jak pro školy, tak pro veřejnost. Také jsou poskytovány finanční prostředky na akce středisek volného času a Knihovny města Ostravy (Akce a veřejně prospěšná činnost, Den Země, Badatelský svět, Evropský týden mobility, Zažít Ostravu Jinak). Dále jsou pořádány akce Do práce na kole, Uklidme svět, Uklidme Česko, zapojujeme se do akcí Hodina Země, Hledej pramen vody a dalších. Veřejnost je také pravidelně informována prostřednictvím webu www.zdravaova.cz, například v topné sezóně je každý pátek vydáván vzdělávací informační seriál příspěvků s tematikou správného vytápění.

Indikátorem pro plnění tohoto cíle je:

- počet akcí uspořádaných MMO; počet dotovaných projektů v oblasti OŽP,
- počet účastí na akcích pořádaných jinými subjekty,
- finance určené pro osvětu a úspěšné získání dotací/podpory na projekt.

Minimální hodnotou pro posuzování tohoto cíle jsou tři uspořádané akce za rok, cíl je splněn.

Tabulka 4: Uskutečněné akce v roce 2022

Přehled konaných akcí 2022	
Datum realizace	Název akce
26. března	Hodina Země
duben-červen	Badatelský svět
duben	Den Země
23. dubna	Uklidme svět, uklidme Česko!
květen	Do práce na kole
16. - 22. září	Evropský týden mobility 2022 – „Lepší dostupnost“
16. - 22. září	Pěšky do školy
17. září	Zažít Ostravu jinak
2021/2022 a vyhlášení výsledků 3. června 2022	Hledej pramen vody
průběžně od roku 2016	Kotlíkové dotace
od 2018	Bezúročné zápůjčky – v rámci kotlíkových dotací

V rámci plnění těchto parametrů pro plnění cíle je nutné také tyto akce rozdělit podle pravidelnosti konání.

Pravidelné:

- financování akce Den Země a Badatelský svět,
- koordinace kampaně Evropský týden mobility,
- Do práce na kole,
- Hodina Země,
- Uklid'me svět, uklid'me Česko!,
- Evropský týden mobility.

Mimořádné rok 2022:

- participace na projektu kotlíkové dotace v MSK,
- poskytování bezúročných zápůjček v návaznosti na kotlíkové dotace.

Další osvětové aktivity:

- vydávání ročenky Zpráva o životním prostředí města Ostravy,
- provoz webových stránek věnovaných kvalitě životního prostředí „ZdravaOva.cz“.

Tabulka 5: Přehled realizovaných projektů v roce 2022

Přehled realizovaných projektů v roce 2022	
Název projektu	Rekonstrukce studny S14, prameniště Ostrava – Nová Ves
Způsob spolufinancování	Státní fond životního prostředí
Prostřednictvím	Národního programu Životní prostředí
Předmět projektu	Předmětem projektu je regenerace stávajícího zdroje vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou v areálu prameniště Ostrava – Nová Ves. U stávající studny S14 došlo k zavalení činné výstroje studny. Tato studna, sloužící k jímání a odběru vody do úpravny Ostrava - Nová Ves, je do budoucna již nepoužitelná. Z tohoto důvodu se v blízkosti stávající studny navrhuje vybudovat novou vrtanou studnu S14 včetně elektro kiosku a stávající porušenou studnu S14 zrušit. Součástí předmětné stavby je také úprava potrubních rozvodů, elektro rozvodů a zřízení nové příjezdni obslužné komunikace a zpevněné plochy.
Stav	Způsobilé náklady projektu 6 663 tis. Kč (bez DPH), předpokládaná dotace z NPŽP 3 000 000 Kč. ŽoD v 06/2021, RoPD v 10/2021, VZ 08/2022, Smlouva 01/2023. Plánovaná realizace 09/2022–06/2023. Následná 5 – letá udržitelnost. https://fajnova.cz/projekt/rekonstrukce-studny-s14-prameniste-ostrava-nova-ves/
Název projektu	REPLACE – Zeleň místo betonu
Způsob spolufinancování	Státní fond životního prostředí, Fond EHP a Norska
Prostřednictvím	Norské fondy – Program Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu
Předmět projektu	Předmětem projektu je v rámci celého městského obvodu Ostrava-Jih pomocí dílčích opatření zmírnit negativní dopady změny klimatu a vytvořit příjemnější prostředí pro život na sídlištích. Hlavní aktivitu projektu tvoří odstranění nefunkčních a nevyužívaných zpevněných

Přehled realizovaných projektů v roce 2022	
	plach a fragmentů mobiliáře sídlišť (povrchy hřišť, pískoviště, povrchy komunikací, klepače na koberce, sušáky na prádlo, lavičky, zídky atp.) na všech katastrálních územích obvodu a jejich nahrazení sídelní zelení – převážně travníky, na vybraných vhodných místech také záhony trvalek, keře a květnaté louky. Druhou část projektu tvoří Ozelenění terminálu Dubina, jehož předmětem je založení druhově pestré květnaté louky, smíšené trvalkové výsadby a vzrostlé solitérní keře. Celkové předpokládané náklady projektu 24 996 tis. Kč, max. výše dotace 22 496 tis. Kč (90 % ze způsobilých výdajů).
Stav	Realizace projektu probíhá dle stanoveného harmonogramu. V roce 2022 byla zrealizována část Ozelenění terminálu Dubina a odstraněna polovina z nefunkčních a nevyužívaných zpevněných ploch.
Název projektu	Revitalizace Tylova sadu
Způsob spolufinancování	Státní fond životního prostředí, Fond EHP a Norska
Prostřednictvím	Norské fondy – Program Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu
Předmět projektu	Tylův Sad, nacházející se v blízkosti Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity, navazující na obytnou zónu Slezské Ostravy, projde celkovou revitalizací a úpravou. V současné době se jedná o menší zelený prostor bez programové náplně, lidé tímto prostorem jen procházejí a venčí psy. Cestní síť je zanedbaná, trasování chodníků není optimální, použitý materiál neumožňuje zasakování dešťové vody, což vede k zatěžování kanalizačního systému. Mobiliář je zašlý a nevhodně umístěný. Park bude nově lépe hospodařit se srážkovou vodou, vzniknou nové pěší trasy, zeleň a prostor doplní nový mobiliář a osvětlení. V rámci úprav dojde k odstranění nevyužívaných asfaltových povrchů a jejich nahrazení novými propustnými povrchy – mlatovými a dlážděnými chodníky. V centrálním prostoru parku bude vybudována nová plocha určená k setkávání občanů, která může zároveň sloužit jako prostor pro výuku studentů. Srážkové vody ze zpevněných ploch budou svedeny do mrtvého ramene s přelivovou vpustí. V sadu dojde k vykácení provozně nebezpečných dřevin a odstranění nevzhledné keřové zeleně. Stávající perspektivní zeleň bude v maximální míře zachována, travník zregenerován. Celý sad bude doplněn o vhodnou parkovou zeleň – nové stromy, keře, trvalkové záhony a luční louky. Realizací projektu vznikne místo zanedbaného parku, který je nyní především průchozím prostorem, místo pro relaxaci a trávení volného času studentů a občanů Ostravy.
Stav	Žádost o dotaci podána v 11/2022. Příprava VZ na realizaci. Plánovaná realizace 04/2023–12/2023. Následná 5 – letá udržitelnost. Způsobilé náklady projektu 14,94 mil. Kč (s DPH), předpokládaná dotace z Norských fondů 13,48 mil. Kč (s DPH).
Název projektu	Parková plocha za Poliklinikou Hrabůvka
Způsob spolufinancování	Státní fond životního prostředí, Fond EHP a Norska
Prostřednictvím	Norské fondy – Program Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu
Předmět projektu	Za poliklinikou v Ostravě-Jih vznikne nový park, který počítá s vybudováním relaxačního prostoru s atraktivním vodním prvkem. Nová klidová zóna s jezírkem vznikne mezi budovou polikliniky a částí revitalizovaného sídliště u Severínu a nově vybudovaným dětským hřištěm. Prostor bude doplněn stromy, keři, trvalkami,

Přehled realizovaných projektů v roce 2022	
	lučními porosty a novým mobiliářem. Vodní hladina jezírka bude navazovat na dřevěné plato s bílými betonovými stupni v organických tvarech. Za těmito stupni bude provedena modelace terénu s výsadbou vzrostlé zeleně jako krycí vegetační izolace od přilehlé, stávající budovy. Na druhé straně biotopu bude nad hladinou procházet dřevěný, modelově vlnitý chodník, který bude směrově navazovat na půlkruhové odpočinkové místo. Samočistící schopnost biotopu bude zajišťovat kromě čističky i vegetační pobřežní pásmo rostlin. Revitalizací plochy se vytvoří polyfunkční prostor, který bude sloužit všem věkovým kategoriím. Projekt přispěje ke zvýšení propustnosti terénu, zvýšení infiltrace srážkových vod, k tlumení vysokých teplot a zkvalitnění veřejného prostoru.
Stav	Způsobilé náklady projektu 16,00 mil. Kč (s DPH), předpokládaná dotace z Norských fondů 14,43 mil. Kč (s DPH). Žádost o dotaci podána v 11/2022. Plánovaná realizace 07/2023–04/2024. Následná 5 – letá udržitelnost.
Název projektu	Energetické úspory Domu kultury města Ostravy
Způsob spolufinancování	Státní fond životního prostředí
Prostřednictvím	Národní program Životní prostředí v rámci Národního plánu obnovy
Předmět projektu	Předmětem projektu je provedení opatření vedoucí ke zlepšení energetických vlastností a využití OZE v kulturní památce Dům kultury města Ostravy (DKMO), k.ú. Moravská Ostrava. DKMO patří k největším, ale i nejvýznamnějším kulturně společenským institucím moravskoslezské metropole. V rámci projektu bude zateplena střešní konstrukce, vyměněny otvorové výplně, vyměněn zdroj tepla a upravena otopná soustava, nově nainstalovaná vzduchotechnika s rekuperací vzduchu, instalován fotovoltaický systém, modernizováno vnitřní osvětlení, instalován systém měření a regulace a provedena opatření zlepšující akustiku komorních sálů. Realizací opatření by měla být konečná spotřeba energie nižší o 31,84 % a primární energie nižší o 37,31 %.
Stav	Žádost byla podána v červnu 2022, v únoru 2023 byla formálně akceptována. Způsobilé náklady projektu 191,7 mil. Kč, předpokládaná dotace 124,6 mil. Kč. DPH je v rámci výzvy nezpůsobilým výdajem.

V rámci cíle podpory a organizace ekologické osvěty, realizace projektů a poskytování dotací se plnění úkolů prolíná, u vyhodnocení úkolů níže jsou uvedena plnění pouze ve zkratce.

Zajištění finanční podpory akcí a kampaní na podporu trvale udržitelného přístupu k životnímu prostředí

Poskytujeme finanční podporu našim organizacím, např. Ostravské městské lesy a zeleň s.r.o., OZO Ostrava s.r.o., Zoologická zahrada a botanický park Ostrava s.r.o. a také ZO ČSOP Nový Jičín – Záchraná stanice v Bartošovicích, které mají konkrétně zaměřené programy jak pro školy, tak pro veřejnost. Také jsou poskytovány finanční prostředky na akce středisek volného času a Knihovny města Ostravy (Akce a veřejně prospěšná činnost, Den Země, Badatelský svět, Evropský týden mobility, Zažít Ostravu Jinak).

Úkol je plněn.

Podpora konferencí a workshopů tematicky zaměřených na ochranu životního prostředí

Město Ostrava pořádalo například mezinárodní on-line konferenci s názvem „CLAIRO conference: K životu příjemná a klimaticky odolná města“, která proběhla 22. března na platformě ZOOM.

Dále proběhla konference brownfieldy a ročník 2022 byl věnován průmyslovému developmentu. Poukázal na nedostatek stavebních pozemků, sílí tlak na udržitelnost a potřebu systémové změny veřejné podpory revitalizace brownfieldů.

Zúčastnili jsme se závěrečné konference „Aby město nepálilo – jak zvýšit odolnost měst vůči horku a suchu“ v rámci projektu LIFE TreeCheck, účastníkům jsme představili strategický přístup města Ostravy k adaptaci na změnu klimatu.

Stejně jako v minulých výzvách kotlíkových dotací se v květnu 2022 konal seminář pro občany města Ostravy, kteří měli zájem o výměnu kotlů. Na semináři byly podány veškeré informace o podmínkách poskytování kotlíkových dotací a jak vyplnit elektronickou žádost.

Úkol je plněn.

Správa a průběžná aktualizace internetových stránek www.zdravaova.cz shrnující aktivity města z pohledu ochrany životního prostředí, a snaha přimět občany k odpovědnému chování vůči trvale udržitelnému rozvoji města.

Kromě technického dozoru na chod webu jako takového je pravidelně aktualizován obsah webu dle vývoje v Ostravě ve všech sledovaných oblastech životního prostředí, ovzduší, odpady, voda, klimatické změny, příroda a další. Pravidelně jsou vkládány aktuality z oblasti životního prostředí, také prezentujeme aktuální stav ovzduší a do přehledné mapy se přenášejí naměřené hodnoty ze všech měřicích stanic v reálném čase.

Úkol je plněn pravidelně.

Realizovat projekty z oblasti ochrany životního prostředí spolufinancovaných z externích zdrojů

Úkol je plněn v rámci realizovaných projektů uvedených v Tabulce 5: Přehled realizovaných projektů v roce 2022.

Administrace a vyhodnocení dotací z Fondu životního prostředí a z Fondu pro děti ohrožené znečištěním ovzduší – programové dotace

V roce 2010 zřídilo město Fond pro děti ohrožené znečištěním ovzduší k financování ozdravných pobytů žáků ostravských škol. Fond slouží pro účely péče o zdraví dětí bydlících na území statutárního města Ostravy ohrožených znečištěním ovzduší. Ozdravný pobyt z Programu 2022/2023 probíhá od 1. listopadu 2022 do 30. dubna 2023 a školy do 31. července 2023 podávají vyúčtování, v tomto termínu budeme vědět, kolik z předpokládaných 4 419 dětí realizovalo pobyt. Rada města rozhodla o poskytnutí příspěvku 37 základním a mateřským školám s požadovanou částkou ve výši 25 230 000 Kč na realizaci ozdravných pobytů pro 4 205 dětí. Zastupitelstvo města schválilo poskytnutí dotací ve výši 990 240 Kč pro 214 dětí na realizaci ozdravných pobytů z Programu 2022/2023.

Od roku 1993 je zřízen Fond životního prostředí, který slouží pro účely péče o životní prostředí. V roce 2022 byly městem podpořeny projekty například „Obnova VKP na ulici Těšínská v Bartovicích“, „Obnova zeleně Šídlovec v Ostravě Hrabové“, „Inventarizace dřevin s hodnocením stromů a návrhem zásahů ve Slezské Ostravě“, „Tahové zkoušky dřevin na ulici Kmetská ve Slezské Ostravě“, „Biologický průzkum ve VKP č. 45 v lokalitě: Park na ulici Frýdecká v Kunčicích nad Ondřejnicí“, „Nákup techniky na zajištění údržby rybníků a přilehlých pozemků pro zapsaný spolek Český rybářský svaz“, „Založení a stabilizace květnatých luk z přímého výsevu na dvanácti lokalitách v obvodu Radvanice a Bartovice“, „Úpravy veřejné zeleně kolem

budovy Úřadu městského obvodu Hrabová“, „Zadržování vody v katastru Krásné Pole“, „MOB Ostrava-Jih - nákup zametacího stroje“, „Čistící vůz pro obvod Poruba“, „Vegetační úpravy nového parku v Petřkovicích – 1.etapa“, „Dům pro seniory Iris - zahrada u domova pro seniory“ a další projekty.

Úkol je dlouhodobě plněn.

Spolufinancování projektu „Kotlíkové dotace v Moravskoslezském kraji“

V rámci 3. výzvy kotlíkových dotací poskytuje město žadatelům příspěvek formou navýšení podpory o 10 000 Kč u všech předložených a schválených projektů nepodnikajících fyzických osob s výměnou zdroje tepla na území statutárního města Ostravy.

Město podpořilo výměnu kotlů za rok 2022 částkou 1 265 400 Kč, tímto příspěvkem byla podpořena výměna 128 již nevyhovujících kotlů.

Úkol je plněn.

Dotace na revitalizaci veřejného prostoru

Statutární město Ostrava vyhlásilo pro období 2022–2023 dotační program s názvem TVOŘÍME PROSTOR. Jeho účelem je podpora projektů realizovaných v urbanizovaném (městském) prostředí nebo v jeho těsné blízkosti, které povedou k oživení a rozvoji veřejného prostoru a komunit na území statutárního města Ostravy. Příklady podporovaných projektů: piknikové místo s posezením a grilem; pěstování zeleniny ve městech (mini sady, komunitní zahrady, vyvýšené truhlíky, úpravy předzahrádek u bytových domů a další), venkovní herny deskových her, cvičiště nebo výběhy pro psy, dětská a jiná hřiště, parkety, zpřístupnění zahrad, veřejných vnitrobloků a domovních dvorků či předzahrádek, zázemí pro komunity a jejich venkovní aktivity, terapeutické či smyslové zahrady a další.

Úkol je plněn.

9. Vyhodnocení ročního testu systému environmentálního managementu mezi zaměstnanci MMO

Pro kontrolu povědomí zaměstnanců je v rámci e-learningu každoročně vytvořen test, který musí absolvovat všichni zaměstnanci MMO, na absolvování testu dohlíží vedoucí odboru, pod kterým je příslušný zaměstnanec zařazen.

Test slouží k prověření povědomí zaměstnanců o EMS, za rok 2022 čítal 12. otázek a test vyplnilo 860 zaměstnanců.

1) Co je „environmentálně příznivý provoz“ magistrátu?

Správnou odpovědí byla varianta: Provoz, který na základě současných znalostí a technických a ekonomických možností minimalizuje dopad činností magistrátu na životní prostředí. Z celkového počtu zaměstnanců pouze čtyři zaměstnanci odpověděli nesprávně.

2) Co je „environmentální aspekt“?

U této otázky pouze 10 zaměstnanců odpovědělo, že je to Politika systému environmentálního managementu. Variantu, že je to prvek legislativy nezvolil nikdo. Na tuto otázku odpovědělo 99 % zaměstnanců správně, tedy že je to: Prvek činností nebo služeb organizace, kterým se vzájemně ovlivňuje nebo může vzájemně ovlivňovat životní prostředí.

3) Co je zařazeno do přímých aspektů na Magistrátu města Ostravy?

Až na sedm zaměstnanců zodpověděli všichni správně, že přímý environmentální aspekt je například spotřeba elektrické energie, papíru a vody.

4) Kde najdete důležité informace k EMS?

Tato otázka je považována za velmi důležitou, protože ne vždy musí mít zaměstnanci potřebné znalosti o dění EMS, ale je důležité, aby věděli, kde tyto informace naleznou. Pouze dva zaměstnanci si asi vše pamatují ze školení EMS v rámci periodického školení BOZP.

5) Co je povinností zaměstnanců v rámci dodržování EMS?

Správná varianta byla – Hlášení neshod svému přímému nadřízenému nebo administrátorovi EMS, což odpovědělo 90 % zaměstnanců (770 zaměstnanců). Pro nás je pouze přínosem, že si myslí a nejlépe i dodržují, že je jejich povinností třídit odpad jak doma, tak v zaměstnání.

6) Co uděláte při odchodu z kanceláře pro zajištění šetrnějšího provozu?

Tato otázka prověřila znalost vnitřního předpisu na postupy a zásady v oblasti ochrany životního prostředí, které jsou stanoveny v příkazu tajemníka „Pravidla provozu příznivého k životnímu prostředí pro určená pracoviště Magistrátu města Ostravy“. 858 zaměstnanců ví, že při odchodu z kanceláře zhasnou světlo, zkontrolují, zdali je dobře zastavený vodovodní kohoutek, vypnu/uspím počítač nebo tiskárnu, zkontrolují uzavření oken.

7) Co je interní audit systému environmentálního managementu?

Na tuto otázku 97 % zaměstnanců odpovědělo správně – Prověření plnění všech zásad a požadavků normy ISO 14001 na všech pracovištích MMO zařazených do systému a při všech činnostech prováděné interními auditory EMS pro MMO.

8) Kdo jsou vedoucí pro systém environmentálního managementu zavedeného na MMO?

Tato otázka dopadla v odpovědích nejhůře. Pouze 81 % zaměstnanců odpovědělo správně, že vedením EMS byl stanoven: Zástupce systému environmentálního managementu ZEMS – tajemník, vedoucí členové EMS – vybraní zástupci odborů.

Nesprávnou odpověď, že vedoucími pro EMS jsou nyní: Zvláštní zástupce environmentálního managementu, tajemník a Odborná pracovní skupina systému environmentálního managementu, skupina interních auditorů a pracovní skupina při zavádění systému environmentálního managementu na odboru OŽP – volilo 166 zaměstnanců.

9) Na jakých základních principech stojí zavedení normy (obecně) v organizaci jako je Magistrát města Ostravy?

Správnou odpověď: Snaha o dobrovolné přijetí a dodržování jinak nepovinných norem, které by měly pozitivně ovlivnit postoj organizace k různým aspektům (ať už se jedná o normy k řízení jakosti, bezpečnosti práce na pracovištích, dodržování systému environmentálního managementu aj.), které stojí na principech cyklicky se opakujících aspektů plánuj-dělej-kontroluj-jednej, které spějí k rozvoji systému – zvolilo 812 zaměstnanců, tedy 94 % zaměstnanců.

10) Kdy byl zaveden systém environmentálního managementu na Magistrátu města Ostravy?

Celkem 838 zaměstnanců ví, že – Systém environmentálního managementu byl na vybraných pracovištích Magistrátu města Ostravy zaváděn od konce roku 2015. Po ukončení procesu přípravy byl pak na konci roku 2016 systém zaveden.

11) Je zapotřebí plastový kelímek před vyhozením do koše na tříděný odpad vymýt?

Jedním z častých omylů je, že si zaměstnanci mysleli, že před vyhozením plastového obalu do nádoby na plasty je zapotřebí obal vymýt. Tuto odpověď zvolilo 64 zaměstnanců. Vymývat obaly není nutné, ale musí být spotřebované. Platí to jak pro potraviny, tak pro další obaly, které používáme, např. od mýdla, jaru a další. Drobné znečištění obalů zkrátka nevádí. Stačí tedy, když potravinu dojíte nebo z kelímku vyškrábnete. Zbylé nečistoty budou odstraněny při dalším zpracování obsahu kontejneru. Správnou odpověď, že zapotřebí to není, ale je vhodné kelímek řádně vyškrábat, zvolilo 790 zaměstnanců.

12) Který odpad lze na magistrátu třídit?

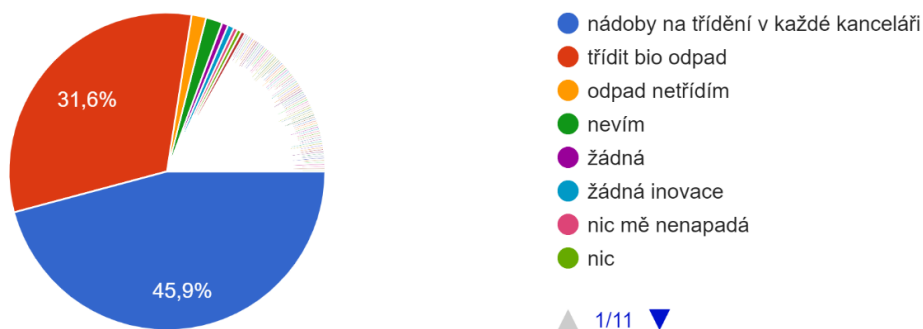
Že se na magistrátu třídí odpad v rozdělení na papír, plast, sklo, baterie a monočlánky, drobné elektro, bioodpad, kovy ví 98 % zaměstnanců.

V loňském testu byli zaměstnanci vyzváni k vyjádření názoru na možné inovace v rámci třídění odpadů – viz graf č. 17: Inovace v oblasti třídění odpadu.

31,6 % zaměstnanců se shodlo, že by uvítali nádoby na bioodpad a 45,9 % uvedlo, že by chtěli nádoby na tříděný odpad v každé kanceláři. V daném případě se mohou obrátit na odbor hospodářské správy. Dalším požadavkem bylo umístění nádob na odpad pro návštěvníky úřadu, nádoby jsou umístěny na vrátnicích. Další požadavek byl na popisky na nádoby, ty jsou zaměstnancům k dispozici na intranetu v tematické kategorii Systém environmentálního managementu, jsou zde také letáky, co do kterých nádob odkládat, prezentace k třídění odpadů a další materiály.

13. Která inovace by pro Vás byla zajímavá v třídění odpadu?

471 odpovědí

Graf č. 17: Inovace v oblasti třídění odpadu

V roce 2022 byly pořízeny nádoby na bioodpad, kovy a popisky jsou spolu s prezentací o třídění odpadů vyvěšeny na intranetu v tematické kategorii EMS.

10. Závěr

Tato zpráva posuzuje úspěšnost zavedených opatření z roku 2022 a porovnává je s daty získanými v roce předešlém, pro ucelený přehled sledovaných indikátorů byly dále uvedeny údaje od roku 2015. Hodnoceny byly jednotlivé environmentální indikátory, kterými se následně posuzovala úspěšnost naplňování jednotlivých cílů.

Pro další vývoj nastaveného systému zůstanou na další období některé cíle a jejich indikátory zachovány, aby byl systém měřitelný. Cíle pro rok 2023 byly schváleny vedením EMS na jednání v prosinci 2022. Pro plnění je vedoucí odborů a vedoucí členové EMS obdrželi e-mailem, všem zaměstnanců byly jako aktualita vyvěšeny na intranetu a také jsou uloženy v tematické kategorii.

S plněním cílů za rok 2022 jsme spokojeni. Dále se bude pokračovat ve zvyšování povědomí zaměstnanců a zainteresovaných stran. Budeme hledat nová opatření, která by napomohla k lepšímu fungování a zlepšování systému.

Environmentální systém zaveden na MMO je efektivně řízen, udržován, dodržován a pravidelně aktualizován.

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet zaměstnanců	641	711	750	903/690	908/700	898/668	895/696	879/674
Spotřeba elektrické energie (kWh)	1103526	1097971	1012883	1123899	1128629	1038360	1046857	1049252
Spotřeba elektrické energie na 1 zaměstnance (kWh)	1722	1544	1351	1628	1612	1554	1504	1558
Spotřeba tepla (GJ)	11593	11576	11307	11447	10497	9888	10434	10042
Spotřeba tepla na 1m2 plochy a rok (GJ)	0,504	0,526	0,514	0,52	0,477	0,449	0,474	0,456
Spotřeba vody (m ³)	7697	7901	8286	9233	7912	7626	7624	9364
Spotřeba vody na 1 zaměstnance (m ³)	12,008	11,113	11,048	13,38	11,3	11,4	10,95	13,89
Spotřeba kancelářského materiálu – papír (balíky)	11190	9740	10340	9570	9515	6500	7896	7233
Spotřeba papíru (balíků) na 1 zaměstnance	17,457	13,699	13,78	10,6	10,48	7,24	8,82	8,22
Spotřeba PHM – vozidla (l)	0	21363	22961	19371	17436	14140	14647	15722
Počet najetých kilometrů (km) – bez elektrovozů	18824	282377	268226	240332	213765	167557	171145	193003
Průměrná potřeba PHM na 100 km (l)	283068	7,565	8,56	8,06	8,30	8,4	8,6	8,1
Celkové množství odpadu (t)	6,650	57,702	57,167	60,748	61,85	38,364	59,31	61,641
Směsný odpad (t)	64,615	50,4	50,40	50,40	51,40	25,2	50,4	50,4
Vytříděný odpad – papír, plast, sklo (t)	57,4	7,052	6,567	10,348	10,45	13,12	8,841	11,241
Nebezpečný odpad (t)	6,875	0,25	0,20	0,07	0,039	0,044	0,069	0,55
Množství odpadu na 1 zaměstnance (kg)	0,34	81,156	76,20	71,47	88,36	57,43	85,21	91,46
Podíl množství nebezp. odpadu z celkového (%)	100,803	0,433	0,350	0,11	0,06	0,11	0,12	0,89
Nákup elektromobilu	0,526	0	2 EV na OL	2EV	3EV	0	1PHEV	0